

Det här verket har digitaliserats vid Göteborgs universitetsbibliotek.
Alla tryckta texter är OCR-tolkade till maskinläsbar text. Det betyder att du kan söka och kopiera texten från dokumentet. Vissa äldre dokument med dåligt tryck kan vara svåra att OCR-tolka korrekt vilket medför att den OCR-tolkade texten kan innehålla fel och därför bör man visuellt jämföra med verkets bilder för att avgöra vad som är riktigt.

This work has been digitized at Gothenburg University Library.
All printed texts have been OCR-processed and converted to machine readable text. This means that you can search and copy text from the document. Some early printed books are hard to OCR-process correctly and the text may contain errors, so one should always visually compare it with the images to determine what is correct.

IDUN

*Drottning Kristina
framställd av TORA TEJE.*

JAEGER
HOVFOTO.

K R Ö N I K A

Medan april står på
ta ej av dig en enda trå'

varnar en vers ur den franska motsvarigheten till vår bondepraktika. Som de flesta goda råd hörsammas det måttligt och det kan åtminstone för Stockholms del ha varit ganska begripligt ty ett par dagar var huvudstadens temperatur sådan att den kunnat ursäkta en viss luftighet ifråga om klädsele.

Nu är alltså det stora undret här: Professor Vårens magiska trolleriscen med fritt i luften svävande björklöv och — hokus pokus! — blommor växande upp ur en nypa jord. Naturen har sitt årsskifte och nyårsdagen skulle egentligen firas första maj om den inte redan vore upptagen av dem som just den dagen börja se rött i stället för grönt. Förresten är det väl inte så farligt med det heller, vår politiska ocean liknar för närvarande mest ett Stilla hav som lugnt kan överfaras även av nybörjarens paddelkanot. De gamla parlamentariska beckbyxorna tycka förstås att det är något jolmigt med stiltjen men vi vanliga landkrabbor äro böjda för att som det heter i visan »hurra för den resan».

När det våras börjar man städa i parker och lundar. Min väg för mig ibland över en av dessa trafikomflutna öar som våra kyrkogårdar bilda, en arkipelag av frid och stillhet mitt i samhällsbullret. Åtminstone är det så för det mesta. Men emellanåt stormar det unga livet självt in bland dödens boningar, barnen ta i besittning den mark där ålderdomen lagt ner sin trötta vandringstav och det jublas och skrikes av fulla lungors kraft bland gravstenarna. I stadens trångboddhet är det väl att ha dessa lekplatser, och kyrkogårdens beständiga pensionärer sova nog ganska gott vid ljudet av glada barnastämmor, som varje dag ge dem ett angenämt vittnesbörd om att de även efter sin hädanfärd tjäna mänskligheten. Den delen av tavlan är således ljus även trots dödens skugga. Men vad skall man säga om de närmast gatan liggande partier som till följd av sin lättillgänglighet förvandlats till en hundarnas toalett, där hela marken nu när det döljande snötäcket försvunnit legat överstrött av minnen från deras besök. Man behöver inte rubriceras som hundhatare för att finna en sådan kyrkogårdsvy otäck. Nu har äntligen renhållningen börjat göra sitt verk, men kan inte det fina Östermalm bygga ett stängsel nog högt för att skydda sin kyrkogård? Och skall vårt Stockholm snart göra sig lika ryktbart som Konstantinopel för sina kringstrykande hundar? Även med risk att vid dessa ord trampa en och annan matte på hennes ömmaste tå måste det sägas ifrån, visserligen med all respekt för djurets ifråga klokhet och trohet och många andra förträff-

liga egenskaper, att hundens rätta plats är på landet och icke i ett stadssamhälle.

Eftersom jag börjat tala om parkerna må det tillåtas att också säga några ord om Djursholmsbanans hotande intrång på Humlegårdens mark. Den som inte är stockholmare kan läsa det här ändå ty fenomenet spökar nog litet varstans. Nyligen bevitnade Stockholm hur några behjertade män stego upp i egenskap av det levande livets advokater och satte stoppsignal för det framvältande vidunder som heter stadsnivellering och som i sin hejdlösa törst vill sörpla upp vattnet vid våra stränder. Men det vore ensidigt att glömma bort den matfriska aptit som odjuret ifråga också är bekajat av. Var han kommer åt nafsar han till sig en läckerbit, isynnerhet av planteringarnas frodiga grönska. Nu senast gäller det Humlegården. Engelbrektsgatan skall breddas för Djursholmsspårvägens skull och därför måste man tränga in i parken och låta yxan gå. Men det gäller »bara några mindervärdiga träd» tillägges

Ännu ett tack till Idun

utgörande ett vackert vittnesbörd om den älskvärda läsekretsens uppskattning av sin tidning har kommit Idun till handa. Det lyder:

Härmed tager sig en läsarinna i en avlägsen obygd friheten att tacka Idun för all glädje den sprider. Jag får Idun varje lördagskväll, och jag kan ej säga med nog varma ord hur glad jag blir, då jag öppnar densamma. Jag har nu haft Idun i över tjugo år, och min vänskap till tidningen har blivit allt starkare. Detta är ej första gången jag känt mig manad att tacka för allt gott Idun skänkt mig, men jag är så överhopad med arbete från morgon till kväll, så det blir knappt med tiden. Emellertid, det innerligaste tack.

E—n.

Kommittén för Iduns utställning "Damernas egen" hade nyligen samlats till sitt första sammanträde. Här ses fr. v.: utställningens kommissarie fru Almida Peterson, fru Ellen Appelberg-Collijn (kom. sekr.), fru Ellen Hagen (ordf.), fru Alice Nordin, friherrinnan Ellen Cederström, fru Annie Quensel och fru Brita Juhlin-Dannfelt (v. ordf.).

urskuldande och med den smått generade minen hos en som dock inte alldeles förlorat sitt samvete.

Mindervärdiga träd — det är hårda ord om växter dem vi planterat och dragit upp, som glatt oss med sitt knoppande lövverk om våren och sommaren igenom fröjdat oss som ett angenämt vittnesbörd om att det finns annat och kanske rentav bättre i världen än hyreskasärners gråa väggar. Varför nu smäda dem innan man skall ta deras liv? Ge dem i stället ett tacksamhetens ord innan man kastar dem på sopbacken.

Ty där hamna de naturligtvis. Det tjänar ingenting till att tala förnuft med folk som tro livets mening och mål vara att vandra på snörräta viadukter, krypa genom finurliga tunnlar och andas bilrök på asfalt doftande broar och som leva i angenäm ovetskap om att det finns något vådligare för en stads trivsamt än mindervärdiga träd.

En gång var det också ifrågasatt att hugga en bred gata tvärs genom Kungsträdgården men den tanken var lyckligtvis för barock för att bli verklighet. Jag skulle just velat se minen på vår stora polarfarare Nordenskiöld om han från sina fönster fått bevittna en sådan förödelse. Han bodde nämligen vid Västa Trädgårdsgatan alldeles mitt för Lantmäteribacken, i en våning fylld av den lärde mannens studiematerial och den världsberömda forskarens troféer. Om några år har ett halvt sekel svunnit sedan svenskarna tilljublade sin store landsman för hans bedrifter. Vetenskapsakademien ämnar fira femtioårsminnet med ett monument. Man ser redan figuren framför sig — Nordenskiöld i mössa och päls med kikaren i hand, ena foten stödd mot ett isblock och så några klädsamma valrossar och isbjörnar kring fotstället, vackert som i en tablå vid galaföreställning på Operan. Visst är både Nordenskiöld liksom alla andra våra oförskräckta, skickliga och lyckosamma forskare värd sin ärestod, det är t. o. m. märkvärdigt att det dröjt så länge med den. Men det är inte sagt att alla dessa män skulle se sina bedrifter bäst belönade med en mer eller mindre skematisk bronsgubbe i någon park. Kanske skulle de rentav betacka sig och hellre vilja ha summan anslagen till nya bragder fullföljande de stora föregångarnas ärorika traditioner.

Men om det nödvändigt skall vara en staty så vänta åtminstone tills det föds en ny Sergel eller Zorn och låt honom göra undan alla monument för hundra år framåt. Förhållandet är nämligen — fast man tycks ha glömt bort rätt mycket numera — att för att göra ett monument behövs det geni och inte bara en företagsam fingernypa.

CELESTIN.

FOTOGRAFERA MED EN KODAK OCH KODAK FILM

OBS. I NAMNET — EASTMAN KODAK COMP. — PÅ KODAK KAMEROR OCH FILM
ALLA FOTOGRAFISKA ARTIKLAR, FRAMKALLNING OCH KOPIERING GENOM

HASSELBLADS FOTOGRAFISKA A.-B. GÖTEBORG - MALMÖ - STOCKHOLM

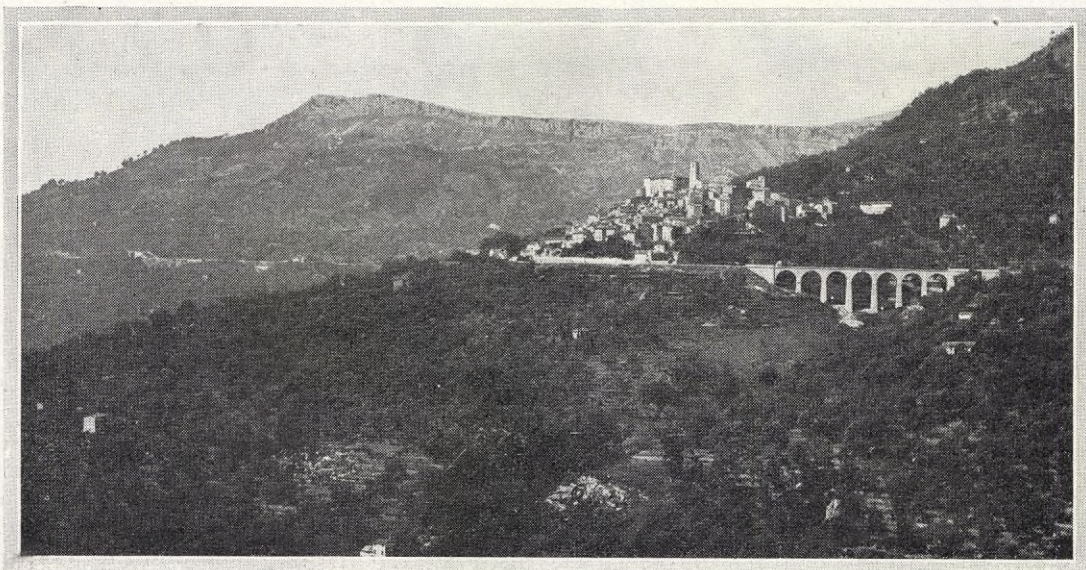

SKISSER FRÅN KONTINENTEN

STADEN VID VARGSPRÅNGET.

LE LOUP HETER en liten flod, som rinner upp på en av Alpernas utlöpare. Dess begynnelse är inte märkvärdigare än andra liknande bergsbäckars, den följer sin trånga dal helt snällt och beskedligt, tar ett skutt här eller gör en böjning där för att komma runt någon klippa, som står i vägen samt växer småningom i omfång och vattenmängd precis som det anstår en väluppfostrad flod. I en vid båge flyter den makligt över högplatån men så med ens får den mera liv i sig. Trängd av bergväggar på alla håll ilsknar den till, bubblar och fräser, spottar och stänker, det märks riktigt hur den tar humör och glömmer alla goda föresatser. Ju smalare den cañonliknande klyftan blir, dess snabbare går loppet, dess vildare torna klipporna under fåfänga försök att stänga vägen. Plötsligt tar höglandet slut, det blir till en lodrät avgrund med dalen hisnande långt ner under den skarpa kanten. För floden kom avbrottet så överraskande att den rakt inte fick tid att väja undan och söka sig fram på en bekvämare väg, den har bara att huvudstupa kasta sig utför och ta hela hindret i ett enda språng. Ur en skålformigt urhålkad ränna störtar vattenmassan med buller och brak, regnbågsfärgade skvar och vitskummiga kaskader ner i djupet, där den först kokar som i en gryta men sedermera lugnar sig och i ett mera sansat tempo fortsätter mot havet. Vattenfallet kallas Le saut du Loup, d. v. s. Vargsprånget, och är ett av de vackraste naturscenerier Ostprovence har att bjuda på.

På ömse sidor om klyftan ligga två små bergsbyar uppflugna, den västligaste, Courdon, sitter fastsmetad på sin klippspets ungefär som ett svalbo på ett kyrktorn. Samhället är armt och ruggigt, det visar en ogästvänlig uppsyn, fallfärdiga kåkar och en klumpigt restaurerad medeltidsborg. Men utsikten däruppiifrån är storslagen. Det kuperade landskapet nedanför ligger i fågelperspektiv, genom vilket vägarna krumbukta liksom grå bandremсор utlagda på lek av någon jättes hand. Järnvägsviadukten, som spänner över dalen, ser helt liten och leksaksaktig ut där den svävar på sina spinkiga cementbågar och husen bredvid kunde gott rymmas i ett dockskåp. Mellan skogklädda åsar och terrassformigt odlade blomsterfält rinner floden lik en guldådra,

Grevarna du Bars stad.

Prins Wilhelm ger åter en av sina färgrika bilder från Rivierans mindre kända orter och nejder.

Viadukten över Vargklyftan.

då och då skymts den av någon framskjutande kulle men blänker åter till litet längre bort, ständigt närmare havets soldisiga vidd, som ramas in av Cap Martin i väster och Estérelbergens violetta siluetter i öster. Det är flykt och rymd och luft över tavlan, den har gigantiska mått och djärva linjer, som söka sig mot ett avlägset fjärran.

Nästan rakt under Gourdon's kägelformiga klippa och några hundra meter lägre än denna skymtar le Bar. Det är en av de

många små pittoreska medeltidsstäderna varav trakten är full, grå, ärrig, förfallen och ruvande på storhetsminnen från flydda tider. I dessa praktfulla slott ha de förnåma grevarna du Bar gett sina lysande fester och genom fönstren sett hur Vargsprånget sänt sina sprutande kaskader utför bråddjupet.

Slakten var högättad och nära lierad med Grasse's rika adel och Antibes's mera äventyrslystna furstar, dess förlänning går ända bort till 1235. Historien har bevarat många av medlemmarnas namn, vilka dock ej alltid varit fästade vid hjältedater. Så fanns där t. ex. en viss greve Claude, vilkens liderliga leverne nedkallade själve Vencebispens av heligt nit ljungande bannstråle. En annan gång är det kyrkoherden, som skriver till sin överordnade och beklagar sig med anledning av sedernas urartande. »Monseigneur», präntar han, »jag har visat ert brev till Madame (du Bar). Hon svarade att det hela var en feodalrättighet som hon ej ville avstå ifrån; att hon fortfarande ämnade låta slå på trumma framför De heliga sakramentens procession samt om där tillika kunde uppbringas gigor eller andra instrument skulle hon låta traktera dem alla; att likaväl som David dansade på sin tid borde man kunna dansa också idag utan att förtörna den Allsmäktige. Jag har förgäves uppmanat henne att bringa Gud ett offer och avstå från sin rätt; likafullt har trumslagaren gått i spetsen för processionen och i detta ögonblick, då jag har äran tillskriva ers härlighet, dansar man, och man kommer att sluta helgdagen med dans alldeles som hedningarna brukat göra.» (Skrivelse från priorn Ardisson till biskopen i Vence 1737.)

Helt säkert tog man livet lätt på den tiden, tillvaron var inte så invecklad som

(Forts. sid. 431.)

Läkerol

original i blå askar
säljes numera även i

Efterfråga i närmaste affär.

35 öres askar

BARNETS I D É P Å M A R S C H

PROF. I. JUNDELL, D:R STÉENHOFF OCH FRU INGELMAN UTTALA SIG OM BARNAVÅRDSÖNSKEMÅL.

SEDAN NÅGRA ÅR HAR DET SVENSKA barnavårdsväsendet befunnit sig i livlig inre utveckling, som i och med de nya barnavårdslagarna av år 1924 fått yttre uttryck. Överallt inom området lever och rör det sig; alla åtgärder och strävanden, vilka länge förberetts i det tysta, stiga fram och bli diskuterade; meningarna brytas och icke minst den nya lagen väcker intresserat medhåll — eller mothugg — bland de initierades skara.

Det av Anna Lenah Elgström i hennes »Önskelista för barnavårdsväsendet», efterlysta allmänna intresset kan väl heller inte låta vänta på sig länge, så mycket som från alla håll göres för att väcka det.

»Men det är upplysning och åter upplysning som måste till!» understryker prof. I. Jundell författarinnans mening. — Nu ha vi lagarna och sådana de äro — prof. Jundell var ju som sakkunnig en av reserveranterna mot sammanbindningen av fattigvård och barnavård — beteckna de ändå ett så stort och avsevärt steg framåt, att hela vår energi nu bör inriktas på att verkligen få folk att »anamma dem i ande och sanning»!

Barnavårdsundervisningen måste höjas.

Undervisning — dels yrkesutbildning, dels folkundervisning — i barnavård, har ju sedan åratals varit prof. Jundells fältrop. Och, säger han nu — med det vidare utrymmet för barnavården de nya lagarna medge, de ytterligare uppgifter de ge det, känner man redan starkt bristen på kunniga barnavårdsarbetare i tillräckliga mängder. Både för det praktiska arbetet och för folkundervisningen i barnavård — på intet av dessa områden finnas tränade krafter nog.

Och att tro att man kan få barnavårdsväsendet effektivt ordnat med bara lagar och utan sådan personal, det är lika dåraktigt som om jag t. ex. skulle tro mig själv om att kunna organisera Sveriges sjukvård utan tillräcklig och skolad sjukvårdspersonall säger prof. Jundell livligt. — Utbildningskurserna i barnavård för sjuksköterskor äro allt för skissartade och platserna, där de kunna få denna utbildning, synnerligen fåtaliga (så absurt få barnsjukhus som vi dessutom ha i Sverige!) Men även om de voro långvarigare och platserna flera, skulle detta icke förslå. När därför fru Elgström påtalar frånan av koncessionstvång för barnhem, så pekar hon på en lucka i den nya lagen (vilken dock icke i praktiken behöver betyda så mycket, nu när även barn i barnhem lagts under fosterbarninspektion). Men jag skulle vilja gå ännu längre än hon och säga att det för att sköta barn i ett barnhem inte ens räcker att vara tränad sjuksköterska! Betingelserna för att verkligen sakkunnigt kunna göra det, fyller endast den nya kår av s. k. »barnavårdssystrar», vilka nu genom en 2½ årig kurs utbildas vid Allmänna Barnhuset i Stockholm. Mitt önskemål n:o 1 säger prof. Jundell är alltså: att utbildningen av denna kår måtte gillas och icke motarbetas!

På grundval av Anna Lenah Elgströms önskelista för barnavårdsarbetet i ett föregående n:r har Idun här tillfrågat olika barnavårdsexperten om deras syn på det aktuella och viktiga ämnet. Deras uttalanden äro av stort värde, till kunskap och mening för Sveriges kvinnovärld, som framförallt bör ta hand om detta sociala problem.

Barnavårdssystrarnas nya yrke rekommenderas.

Här låter Idun den nästa av de sakkunniga vi tillfrågat, få ordet, nämligen fru Agnes Ingelman, ordf. i Svenska Husmodersföreningarnas Riksförbund, vid vars barnsjukhem Rönneberga på Lidingön, barnavårdssystrarna gå sin provkurs innan de antagas till elever vid Allm. Barnh. — Det är alls icke meningen att med dessa barnavårdssystrar stänga ute sjuksköterskorna från något verksamhetsområde! säger Fru Ingelman med eftertryck. — De förras utbildning gör att de kunna sägas representera ett helt nytt kvinnoyrke. De passa företrädesvis för platser, där även social kunskap behövs, t. ex., till barnavårdsmän och inspektörplatser, till föreståndarinnor för mjölkdroppar och barnhem, samt — icke minst som ledarinnor av de kurser i barnavård för allmänheten Sv. Fattigvårdsförbundets Socialmedicinska Sektion, understödd av sällskapet Barnavård m. fl. sedan år 1916 anordnat över hela landet.

De ha rönt en ständigt stigande uppmuntran och besöks — mest av blivande mödrar — men även av sjuksköterskor, barnmorskor och många läkare. Kursledarinnorna demonstrera med en stor docka till hjälp, barnets rätta klädnad och skötsel, ge undervisning i näringsfrågan och följa med ett ord barnet från de första levnadsdagarna högt upp i skolåldern. Med detta års början har vårt Förbund delat kostnaderna för dessa kurser, genom att betala utgifterna för resor, vyre och demonstrationslokal, liksom vi också i viss mån hjälpa till med kostnaderna för barnavårdssystrarnas utbildning.

Ty vi äro alldeles ense med prof. Jundell att den nuvarande oplanmässigheten och brokigheten i deras kompetens, som ha de små eller späda barnen om hand, måste ersättas med planmässig utbildning.

Trots att jag ger fru Elgström alldeles rätt i hennes klagan över de svenska kvinnornas bristande intresse, är jag dock glad för vår del att vi ha detta att peka på, en början gjord för att väcka intresset i alla landsdelar! Mitt önskemål n:r 1 är därför också, säger fru Ingelman, att kurserna skulle kunna göras permanenta. Förbundet har ju dock nära 100 lokalföreningar. Om var och en av dem rekvirerade en kurs per år — vad skulle icke det betyda för höjandet av kunskapen och intresset i dessa frågor! Tre à fyra barnavårdssystrar skulle då kunna permanent beresa landet, med sina för varje resa nya instruktioner, och vart års 8:de klass i flickläroverken då få antingen valfri eller obligatorisk kursundervisning om det allra nyaste på barnavårdsområdet.

Då prof. Jundell först gjorde upp schemat till de första kurserna, säger fru Ingelman,

hade han ju ingen utbildningsanstalt för konsulenterna, där denna ständiga uppfriskning av deras kunskap kunde ske. Nu, när vi fått en sådan till stånd, tyckes man på vissa håll icke vilja mottaga det förbättrade resultatet, utan diskouragerar hellre skapandet av kåren än hjälper den och därmed samhället, som genom den skulle få bättre barnavård! Där finns alltså något mycket positivt för den svenska kvinnan att göra slutar fru I. energiskt.

Spädbarnsövervakning och barnavårdscentraler borde inrättas.

För att återvända till prof. Jundell sätter han som sitt önskemål n:r 2 statsanslag till dessa demonstrationskurser i barnavård för allmänheten. Han anser, yttrar han, att varje välordnad enskild barnavårdsverksamhet på allt sätt bör uppmuntras av staten och icke undertryckas. Statlig centralisation kan däremot lätt bli en död hand på det hela. Fast han ger artikelförfattarinnan rätt i att konkurrensen mellan de olika företagen ibland kan ta förvirrande, varandra inbördes hindrande former, anser han också att den goda viljan eggas så pass mycket av tävlingen att det är svårt att säga var det goda slutar och det mindre goda tar vid. En centralisation finner han dock av så tvingande nödvändighet. Och d:r Stéenhoff, vilken är experten n:r 3 på Iduns visitlista, instämmer så varmt, att den för dem bägge torde kunna kallas önskemålet framför alla andra! Nämligen den centralisation som skulle kunna ske genom att överallt på landet inrättades barnavårdscentraler, lika dem, som finns i England m. fl. länder, för övervakning av alla späda barns hälsa. Pedriatiska sektionen av Sv. Läkaresällskapet har redan ingått till Kungl. Maj:t med en skrivelse i detta syfte. Den anser att Mjölkdropparna överallt i landsortsstäderna skulle kunna bilda stommen till en sådan allmän spädbarnsövervakning med läkare-mottagningar och besök av föreståndarinnor i hemmen, när helst behov anses föreligga för upplysning och ingripande.

Men för att bli av verklig nytta, framhåller d:r Stéenhoff, skulle centralen söka komma i kontakt med modern redan före barnets födelse. Som sitt speciella önskemål n:r 2 uppställer han därför: att lagarna för anmälandet av barnafödelse ändrades därhän att man bleve skyldig att anmäla nyfödda till någon hygienisk myndighet, alldeles som det sker i England där varje barnafödelse måste anmälas för »The Medical Officer of Health.» — Men, säger d:r Stéenhoff, även därmed går man inte till grunden med frågorna. Antalet dödfödda och ofullgångna barn här i landet visar att mödrarna, isynnerhet på landsbygden, alltför ofta bära sina barn under ogynnsamma och farliga villkor. — Jag har därför under de sista åren livligt agiterat för upprättandet av s. k. förlossningsrum i distriktsbarnmorskans omedelbara närhet, där kvinnorna kun-

(Forts. sid. 422.)

BAKA MED
EKSTRÖMS JASTMJÖL

HUR MAN UMGÅS I LONDON

»AT HOME» — EN ENGELSK SÄLLSKAPSFORM SOM HAR SINA FÖRDELAR OCH NACKDELAR.

I SVERIGE EXISTERAR INGEN ALLmänt utbredd umgängeskultur. Man umgås helst utan alla formaliteter. Jag kan aldrig glömma vad som för åtskilliga år sedan hände en god vän till mig, som helt omotsett fått en inbjudan till sin höge chefs privata middagsbord. Han var själv en utomordentligt betrodd man av oklanderlig borgerlig position, men han hade icke haft tillfälle att skaffa sig någon träning i förnäma umgängemetoder. Min vän blev villrådig och bekymrad. Han måste göra en förberedande uppvaktning hos chefens maka. Detta skulle göras så lindrigt som möjligt genom neddroppande av visitkort i dörrens brevlåda. Han ansåg sig emellertid skyldig att med egna händer verkställa denna ceremoni. När han vederbörligen placerat korten i lådan, hörde han nere i trappan sin blivande värdinna hotande nalkas och hans första åtgärd var att snabbt förflytta sig uppåt. Ödet ville emellertid, att en från högre regioner samtidigt nedstigande dam i förstugan nedanför fördjupade sig i en utförlig konversation med den person min vän beslutat att till varje pris undvika. Där stod han fångad i trappan, ett dystert och irriterat föremål för den nedlåtande, närgångna eller förfäradе uppmärksamhet som en obekant herre i en främmande förstuga oundvikligen ägnas, när han av husets folk ertappas i en sådan mystisk belägenhet.

Jag anser min väns situation vara symbolisk. I vanliga borgerliga svenska kretsar faller det lätt ett tillgjort och löjeväckande skimmer över vissa etikettsformer, som i en stad som London betingas av den absoluta nödvändigheten. Där måste umgänget sättas i system, om det överhuvud taget skall kunna upprätthållas. De långa avstånden utgöra en förklaring. Man förlorar varandra om man icke metodiskt håller ihop. Fruarna ha sina regelbundna dagar då de äro »at home». Det innebär, att de äro hemma, om man söker dem på de

För en tid sedan uttalade sig Stockholms utländska diplomatdamer för Idun om mottagningsdagen och dess ev. införande i Stockholm. Nu skildrar Iduns Londonkorrespondent den vanliga umgängesformen »at home» i London — han har både ros och ris för denna.

förutbestämda dagarna, som kunna vara en eller flera i månaden. Eftersom man helst vill göra intryck av att vara en eftersökt person med fullt av intressanta bekantskaper, uppstår en celebritetsjakt, som går ut på att för hemma-dagarna hopsamla så många förnäma och märkliga personligheter som möjligt. Tiden för mottagningarna är i regel 4—6 på eftermiddagen eller stundom efter middagen vid halv 10-tiden på kvällen. Så går man vecka efter vecka ur hus i hus. Man dricker té och utbyter i lyckliga fall då och då en tanke. Man trängs i överfulla salonger och jäktas av energiska värdinnor från det ena inledande samtalet till det andra. Någon gång hittar man en själsfrände och prisar sin stjärna. I regel blir enda behållningen, att man uppfriskat några gamla bekantskaper eller hastigt och preliminärt stiftat några nya. Man känner sig emellertid vara en liten enhet på den stora sällskapsbörser. Det är just precis vad hela tillställningen avser. Man visar sitt ansikte ett ögonblick och påminner dem som glömt en om, att man fortfarande finns till. Man väntar sig icke, att man skall avlägsna sig från dessa ytliga mottagningar med någon stor och underbar andlig behållning. De som äro riktigt med i svängen rusa ofta nog på samma eftermiddag från det ena stället till det andra levererande en hastig nick åt värdinnan och åt eventuellt tillstädesvarande andra beaktansvärda personer, uppfiskande i förbifarten, om ödet är gunstigt, en värdefull inbjudan till middag eller week-end. Denna umgängesform kan som allt annat i världen karrikeras. Faktiskt är dock att den särskilt i politiska,

litterära och journalistiska kretsar är ett oundgängligt led i världsstadens liv. De väldiga avstånden, de otaliga, i skilda riktningar slitande intressena skulle totalt separera folk, om man överlämnade umgänget i stort sett åt slumpen. Nu skapas en ständig planmässig kretsgång. Man tvingas att emellanåt stöta ihop. Kontakter bildas och idéer och gärningar födas. Den skenbart så tomma jakten från témottagning till témottagning spelar en grundväsentlig roll i Londons kulturella tillvaro. Den skulle helt visst efter två månader röja tecken till förlamning, om värdinnorna ledsnade på den flämtande och ofta en smula tröttsamma galoppen och i ett slag upphörde att bjuda på té.

Jag skall nu be att ett ögonblick få återvända till min vän i trappan. Om man i ett vimmel av människor i en främmande salong av en nyss förvärvad bekant får en inbjudan till middag, är det minsta man kan göra att i god tid före gå och påminna värdinnan om sitt ansikte. Man kan förmoda, att man själv icke är den ende som råkar få en oförberedd inbjudan, ofta nog kanske föranledd helt enkelt av en vänlig påstötning av en gemensam vän. Det är i ens eget intresse såväl som i det blivande värdfolkets att undvika den häpenhet som ett endast till hälften igenkänt anlete gör vid uppdykandet i ett intimt middagssällskap. Ett ypperligt tillfälle att verkställa påminnelseuppvaktningen erbjudes på nästa »at home» i det hus man skall röna det högtidliga privilegiet att äta middag i. Jag hyser en uppriktig medkänsla med min vän i trappan. Så mycket enklare och naturligare sådant där går att sköta i en stad som London, där umgängeslivet under omständigheternas tryck hunnit gestalta sig i fasta former. Sträng etikettuppfyllelse blir lätt nog uppstyld och besvärande för alla parter, om förutsättningen som skapat etikettskravet icke är klart för handen.

ESKIL SUNDSTRÖM.

NERO PÅ OPERAN. EN FRAMGÅNG FÖR VÅR OPERASCEN

»Nero» hade en glansfull premiär på Stockholms Opera. Verket hade sin urpremiär i Milano 1924 och har icke förr än nu givits utanför Italien. En förväntansfull publik fyllde också vår operasalong, där bl. a. märktes grannländernas operachefer. Möda och kostnader hade ej heller sparats för att få fram ett värdigt utförande. — Förut har man velat klandra vår opera för vad som nedlagts på modern utstyrelse och kostymer. Boitos »Nero» är emellertid en lyrisk tragedi, en dekorationspjäs, som fordrar verkningsfulla scener och sakkunnig regi. Herr Gustaf Bergman, hade med beundransvärd talang genomfört sin krävande uppgift. — Av musiken i »Nero» får man emellertid knappast i behåll några större intryck, åtminstone ej i jämförelse med Boitos föregående operor, särskilt »Mefistofeles», som mer än tre hundra gånger uppförts här i Stockholm. Tilltalande moment saknades dock ingalunda i mu-

Säsongsens hittills märkligaste händelse på Operan är framförandet av Boitos opera Nero som här omnämnes av Ellen Cederström.

siken, så t. ex. jubelstämningen i slutet av första akten, Rubrias bön på kyrkogården, tredje aktens stämmningsfulla scen i Örtagården samt festyran i fjärde aktens cirkusscen. — Sista aktens slutscen i det underjordiska valv dit de döda föras, kunde dock förkortats eller helt utelämnats, ehuru man då skulle gå miste om Rubrias vackra sång i dödsscenen.

Av rollinnehavarna äro särskilt att framhålla fru Göta Ljungberg, en strålande Asteria, som sjöng med stor talang sitt krävande parti. — Fru Gertrud Pålson-Wettergren var en konstnjutning att både höra och se i Rubrias roll. Särskilt är att minnas hennes klangsköna stämma i bönen bland gravarna

på via Appia, i första akten, ävenså sången med de kristna i Örtagården.

Nero, hr Oscar Ralf, spelade ej den dominerande roll, man kunde väntat, men hans vackra röst gjorde sig som alltid gällande.

Herr Josef Herou utförde Simon Magus erkännansvärt. Herr Ake Wallgren var som Tigellinus en imponerande romartyp.

Debutanten hr. Einar Larson, en ståtlig Fanuel med en vackert klingande baryton, hyllades entusiastiskt av publiken. Einar Larson är elev av John Forsell, och visade nu vad en lärare, som kan och vill lära bort av sin konst, förmår åstadkomma. Samtliga huvudrollinnehavare hyllades och till slut avtackades hovkapellmästare Järnefelt, som i sin säkra hand hade den musikaliska ledningen. — Premiären var glänsande. Ett storartat arbete hade nedlagts och utförandet var hedrande för vår Opera.

E. C.

CAP Nötter

ytterst delikat nougatchoklad i askar à Kr. 1:-
Obs. prissänkningen

SMÅBARN OCH SIDENTOALLETTER

BORT MED DE MANNEKÄNGUTSTYRDA SMÄTTINGARNA!

SMÅ BARN OCH SIDENTOALLETTER! För en fyrtio, femtio år sedan voro dessa begrepp ungefär lika oförenliga som anständighet och korta kjolar. Den unga flickan fick väl sin första sidenklädning när hon gifte sig, och den räckte ett gott stycke in i hennes liv, längre än de

flesta äktenskap nu göra. Som barn hade hon endast på vörnadsfullt avstånd beundrat sin moders sidengåbortsklädning, men säkert aldrig kommit på den barocka idén, att hon själv skulle kunna ha en.

Men tiderna förändras. Numera anses det för det första inte som ett axiom, att barn skola vara så fult och fantasilöst klädda som möjligt. Man tänker sig t. o. m., att nätta och ändamålsenliga kläder lägga grunden till ordningsfullhet och god smak hos dem. Och en öm mor anstränger sig därför att till sina älsklingar skaffa de trevligaste och näpnaste små plagg, i vackra färger och modeller.

Detta är ingenting att klandra, tvärtom. För barnens skönhetssinne är det, som sagt, utmärkt. Och för deras renlighet. Ty ingen skall få mig att tro, att ett barn nödvändigt behöver vara smutsigt för att ha roligt. De mödrar, som hylla denna åsikt, göra det till sina barns nackdel och sin egen otrevnad. Ett barn däremot, som lärt renlighetens behag, kan pota kulor, slå boll, rulla tunnband och leka tafatt med största intensitet i världen, utan att varken riva sönder eller fläcka ner sina kläder — och vara lika lycklig för det!

Så långt är allt gott och väl. Men så kommer det naturligtvis ett aber. Det är

(Forts. fr. sid. 420.)

de invänta förlossningen under lämpligare villkor än hemma hos sig.

Förnuftig barnalstring — individens ansvar.

Men även med detta, önskemålet nr 3, hade d:r Stéenhoff inte nått till botten av problemet. Han gör det i sitt nästa uttalande, det fundamentalaste av alla som givits, kan man gott säga. Och i det instämmer livligt hans hustru, författarinnan Frida Stéenhoff, som ju på sin tid stiftade den svenska avdeln. av Föreningen för Moderskydd och sexualreformer, vilken satt djupare spår i utvecklingen av detta problem, än man här i Sverige kanske anar. — Ansvarskänslan för fader- och moderskapet måste höjas! är bägge makarnas främsta krav. — Människor måste lära sig att inte vem som helst har rätt att sätta barn till världen, att växa upp under ogynnsamma inflytelser och i eländig omgivning. Med förnuftig barnalstring skulle världen bli befriad från åsynen av dessa stora familjer av sjuka och mindervärdiga barn i fattigkvarteren och ett egoistiskt enbarnssystem, där det finns ljus och luft och medel i överflöd för stora och sunda barnskaror!

Signaturen Xtian som är i Paris ondgör sig här över den bjäfsartade lyx, varmed nutida småbarn utstyrs. Ett nog så välbehövt memento till många mammor även i Sverige!

den mänskliga — somliga cyniker påstå speciellt kvinnliga — benägenheten för att överdriva. Man är inte nöjd med att ge sina telningar söta kläder — de måste vara eleganta. Och så kommer det sig, att kombinationen småbarn och crêpe-de-chine i våra dagar, långt ifrån att vara barock, tvärtom är särdeles möjlig och dagligen förekommande.

Kanske likväl inte i Sverige. Men i Paris, som ju är hemvist för mycken skönhet och en hel del dårskaper — där likna barnen i närvarande stund mera paradklädda dockor än någonting annat!

Små koketta skor och halvkorta strumpor, en klädning crêpe-de-chine, eller ofta, ännu mera opraktiskt, taftsiden, en liten hatt, mest liknande en raffinerad morgonmossa, av siden och spetsar; allt detta i ömtåligaste färger och de mest utstuderade modeller: se där hur det unga uppväxande Paris promenerar omkring på boulevarderna eller leker i de stora parkerna nu när vårsolen börjar flöda.

Naturligtvis finns det undantag från denna regel. D. v. s. inte från välkläddheten och smaken. Den är obligatorisk, men det finns mödrar, som äro nog förståndiga att avstå från sidenet. Man gör dock ett misstag, om man tror, att det är av ekonomiska skäl. Tvärtom. Arbetarens och småborgarens telningar äro i allmänhet de mest utstofferade. Mamma i svart ylle och treårs gammal hatt och den femåriga dottern i splitterny rosa taft — det är ingen ovanlig syn.

Individens ansvar, individens samvete, det är dock dit man först och sist kommer. Övervakning och samhällshjälp är mer eller mindre nödfallsutvägar, ehuru oumbärliga sådana.

Som postskriptum på sin önskelista sätter också d:r Stéenhoff läkareundersökning vid folkskolorna även på landet. Den kunde delvis utövas i cirklar utifrån närmaste stads barnavårdscentral om sådana komme till stånd.

Man kan blott instämna i de bägge läkarnes önskemål härvidlag. Då man vet vilken välsignelserik kontroll de gamla Mjölkdropparna, åtminstone i Stockholm, utöva och utöva på barnen och fosterhemmen, är man böjd att tro att man med denna utveckling av dem kanske kunde vinna den säkerhet om barnens väl fru Elgström klagat över att vi ännu sakna. Där instämna också våra auktoriteter. Den kommunala tillsynen av fosterbarn är som varje initierad vet otillfredsställande. Inspektörerna äro icke tillräckligt sakkunniga, anser prof. Jundell. För sin del vill han att platserna endast skulle besättas med barnavårdsspecialiserade kvinnor. Inspektionsresorna äro därtill allt för fåtaliga, isynnerhet om man betänker att kommunerna i allmänhet endast bry sig om att tillse sina egna barn.

Och vilket arbete, som nedlägges på dessa små plagg! Det är rent av otroligt. Plisséer, volanger fram och bak, de mest utsökta broderier... Gauffrerade kragar av crêpe georgette, handsyddas blommor av siden eller sammet, olikfärgade band påsydda i metervis... De stora

varuhusen ha särskilda avdelningar för lyxbarnkläder, för att inte tala om att det finns »Maisons», som i miniatyr ha en Poirets eller Paquins anseende i fråga om barnmoder. Naturligtvis ha de små koketterna på sju à tio år också sina egna modetidningar.

Det ligger i öppen dag hur vansinnigt detta är. Varje sunt tänkande människa måste reagera mot dylikt. Att småbarn få lära sig älska prydlighet och god smak, det är en sak; men att de trippa, utklädda som små mannekänger, vid sin mammas sida, kokett medvetna om sin egen grace — det är lika upprörande, som det är orimligt. Och man skall inte inbilla sig, att barnen äro för »oskyldiga» att ta skada därav. Det finns ingenting man så lätt vänjer sig vid som lyx. Och i våra dagar, då allt är så fruktansvärt osäkert, är det då inte ett brott och en dumhet, att uppfostra sina barn till något annat än enkelhet? Visst äro de gränslöst näpna i sin tidiga elegans, och en handbroderad siden klädning för en sjuåring är kanske inte oöverkomligt för de flestas kassa. Men — det kommer en tid, när flickan blir sjutton. Utvecklingens linje visar då på en toilett från M. Poiret. Och följden — antingen tårar — eller bankrutt... XTIAN.

De fosterbarn Stockholm ackorderat ut i dessa kommuner bli alltså ofta endast tillsedda en gång om året!

Och då underrättas ofta fosterhemmen på förhand om besöket!!! I denna rent av medeltida ordning måste ändring snart ske anser prof. J. Barnavårdsmanneidéen, säger i sin tur d:r Stéenhoff, har blivit delvis förfelad, dels genom att tjänstemännen ofta ingen social förkunskap äga, dels emedan ingen fond finnes, som ger dem respengar till platser, vilka behöva övervakas.

Samarbete med socialt intresserade föreningar och personer på alla platser är därför mer än någonsin oundgängligt. Folk måste lära sig begripa de nya lagarnas innebörd och det ökade ansvar för barnet man med dem lägger både på samhället och individen. Det går icke längre än att göra, som man t. ex. gjorde i Holte — skjuta ansvaret för att man icke ingrep mot barnamisshandeln där, från sig på den ena efter den andra, tills ingen till slut ansåg sig behöva göra något!

Barnen — hur man far fram med dem är gudskelov ingen privatsak längre!

Eller som prof. Jundell slutade vårt samtal. Idén är på marsch!

Barnets idé!

LEJON

STRUMPOR & VANTAR

äro kända för
slitstyrka, god passform och förstklassigt utförande

LOTTEN DAHLGREN OCH KOMETEN

DEN BEKANTA FÖRFATTARINNAN SOM IDAGARNA FYLLER 75 ÅR BERÄTTAR UNGDOMSMINNEN.

Fr. v.: Lotten Dahlgren som liten flicka. — Författarinnan och hennes syster i trädgården. — Senaste porträtt av Lotten Dahlgren.

— ÄR DET INTE FASLIGT, ATT NÄR man blir gammal, då ska folk kontrollera ens ålder vart femte år! utbrast Lotten Dahlgren godmodigt häromdagen. Och så skrattade vi, ty det gör man så hjärtligt gärna i hennes sällskap.

Om jag bara hade en spaltrad till min disposition för att avge ett omdöme om henne skulle jag formulera den så: det blir alltid en atmosfär av harmoni omkring Lotten Dahlgren. Och det är nästan det bästa man kan säga om en människa som under en allmän slitningsperiod lever med i livet. Att kunna göra det med ett vaket, levande harmoniskt sinne vid 75 år, det är en stor Guds gåva. Och den har Lotten fått, jämte en riklig skänk av den godliga humorn.

Jag minns en väns yttrande: »Om de hemtrevliga kvällarna kring aftonlampan skola få sin renaissance, så tror jag det blir Lotten Dahlgrens förtjänst, ty då man läser hennes böcker längtar man efter goda hem med god inre sammanhållning.»

Lotten Dahlgrens människoförståelse parad med godhet och pennans kvickhet och taktkänsla har skänkt oss en serie böcker av värde alltifrån Ransäter till Nordenfeltarna på Björneborg. Med obruten skriftställareglädje sysslar hon nu med en ny Geijersbok sittande vid samma skrivbord där fadern »Fredrek på Ransätt» skrev sina »Viser på varmlandske tongmåle» och de klassiskt vordna Värmlänningarna, som för jämt 80 år sedan hade urpremiär på Stockholms opera.

— När började du egentligen först skriva, och gick din första bok i stil med de övriga?

— Anej då, min första bok var en liten barnbok som såg dagens ljus för 45 år sedan och den är för länge sedan utgången. Den hette »Vid brasan i barnkammaren», små originalstycken på vers.

Man hade införskrivit små tavlor från Tyskland, och till dem skulle passande text skrivas. Det gick för sig innan barn blivit bortskämda. Och medan jag skrev gick

Lotten Dahlgren, »Fredrek på Ransätt» berömda dotter fyller den 23 april 75 år och berättar här för sin väninna Julia Svedelius några minnen från barndomen.

pappa fram och tillbaka i rummet. Då och då stannade han och frågade:

»Nåå, hur går det?»

»Åjo.» Men inte var det så lätt precis att författa . . .

— Vill du inte berätta litet om hur det var på den tid du själv var barn, frågade jag vidare då vi för ett par dar sedan sutto i systrarna Lotten och Anna Dahlgrens villa på Djursholm.

— Jo, så gärna, om du vill . . .

Och nu får Lotten Dahlgren själv ta vid.

— När jag var liten, ja, det var i byhålkarnas och krinolinernas gyllene tidsålder, då små flickors sociala anseende beräknades efter bredden på »mameluckernas» hålbrosaderi och antalet och vidden på ens stärkkjolar. Ur denna dunkla tidsålder är ett par bruna tygkängor och en karneolsrings — födelsedagsgåva — ett par fasta minnespunkter. Men det finns också en mörk — ja, egentligen var det en ljus, mörk punkt som är införlivad med mina första starka livsintryck. Det var den stora kometen år 1858.

När jag vill, ser jag mig själv med ett par bruna, hårt tilldragna hårkringlor vid öronen uppkrupen på bordet invid barnkammarfönstret stirrande på kometen. Jag satt och väntade på att det skulle braka löst — att världen skulle förgås. Jag ville egentligen inte titta på den lysande svansstjärnan, men jag måste.

Eld och rök skulle det bli, men f. ö. visste jag inte riktigt, hur det hela skulle iscensättas. Hela min barndom förföljde mig minnet av kometen och långt sedan jag var fullvuxen tyckte jag att det var något hemskt och övernaturligt med stjärnhimlen.

Ungefär samtidigt med kometen gav jag mig ut på den lärda banan. Hur väl minns jag inte min första entré i Brunkebergs

hotel med den gröna plyschpiraten på armen. Den innehöll det urval i svensk litteratur, som sedan i hemmet grundlagt min bildning, nämligen: katekesen, bibliskan och Svedboms läsebok.

— Hur dåtidens flickskola såg ut, frågar du? — Ett litet avlångt rum, lågt i taket och med ett enda högt sittande fönster. Ett tämligen fetlagt fruntimmer med stark tysk brytning, som man fick titulera »tant». Hon var skolans stiftarinna, föreståndarinna och enda lärarinna.

Det var en äkta »mamsellskola»! Den humbug, som utmärkte undervisningssystemet var omedveten humbug, och lärdomsmåttet var det av tiden utstakade. Pedagogik, metod och disciplin voro okända begrepp — men där fanns skamvrår, och vem räknar alla kvalfulla stunder jag där fick tillbringa i sällskap med Lythes tyska grammatika eller Noël et Chapsall!

Skolans vårexamina framvisade emellertid de mest lysande resultat, och mammorna sutto runt väggarna i stum häpnad över sina plantors obegripliga lärdom.

Vad som än kan läggas de små mamsellskolorna till last: överansträngning och mångläseri hade de inte på sitt samvete. Ordet nervositet hade på denna tid ej heller ingått i det allmänna språkbruket. En liten flicka, som av oförklarlig anledning gnällde, kallades »grinsill» rätt och slätt. Blev gnället för svårt, antogs hon ha »mask».

— Nå vari bestod den fysiska fostran för din tids flickor?

— Vi lekte »i torget», Karl den trettondes torg, som på min tid var ett enda stort sandhav utan någon tillstymmelse till gröna oaser. Mitt i sandhavet tronade »bysten» och det roligaste av allt var att rida på de kungliga lejonerna. Det hade också sin särskilda tjusning därigenom att man, vilket ögonblick som helst kunde bli bortkörd av den i gula vaktkuren postande vakten som hade till uppgift att noga övervaka att

(Forts. sid. 432.)

Av alla bakpulver man sett sägs Tomtens vara numro ett

"FÅR JAG FÖRESTÄLLA!" DELSBOSTINTAN.

Aderton hundra och sextionio det syntes en fågel, vanligen kallad för Storken, sväva på ängsliga vingar villrådlig högt över Thule. I näbben det hängde ett ilgods, vilket, fast litet och nätt, dock mycket bekymrade budet. Avsändningsorten var Himlen, och innehållet var humor, men det var allt, som han mindes, adressen, den var liksom bortblåst. Storken var gammal och uttjänt och väntade bli pensionerad.

Kollyt var litet, som sagt, men hade båd ögon och munläder också, må tro, och rätt som det var, hov det upp sig: "Flaxa ikring som en kråka, det tycker Stintan ä' tråkigt, tag då så gärna och flyg åt Helsingland med det-samma."

Detta var Stintans debut, och landningen första succesen. Helsingland var liksom skapat för Stintan att leva och bo i. Den, som kan prata med storken, den kan ju också begripa talet, som går mellan tallar och gran, mellan forsen och fjället, den kan ju öppna det gängnas dörr och höra från slagornas brudmarsch, spinnrockens längdans och vävstolens gånglåt, skratta med skatan åt ugglans klävitt och veta, att inte har samma musik till sin helsingepolska som kossan.

Titta på Stintan, du mannekäng, där du struttar på N. K. provande dagens fodral och nattens kavajer och byxor, se, hur hon står där och skrattar, där tockna som du skulle dåna, se, hur hon ler i en klänning, som sett några hundra säsonger, se, hur hon ler, fast hon vet, frisyren är kammat på samma sätt som för tusen år se'n, när Aslög lancerade modet.

Med särskilt varm hjärteton presenterar Maja X. Delsbostintan till Annie Bergmans roliga teckning.

Säg, hur kan människan skratta? Jo, det skall jag säga dig genast: Skratta kan den, som skapt sig ett eget och vitt-frejdade rike, den, som har slagfärdig humor till krigshär och aldrig hört folket giva sin mening luft med annat larm än applåder,

den, som hört bladen av alla partier prisa dess tronial, den, som i väskan vid sidan bär nyckeln till folksjälens hänslås.

Men, det kan också hända, jag känner dig, Stinta, sen gammalt, kanske, när allt kommer kring, så är det ej alls så högtidligt, kanske du står där bara och kikar i minnenas titt-skåp, ser, hur på Norrlands-Posten som murvelunge du tronar, fnittrande rakt mot din plikt åt tryckfelsnissens små snedsprång, ser, hur du gångar så stadig på Tekniska Skolan i Stockholm, skickligt ägnande där din högra karda åt konsten medan den vänstra med samma framgång ägnas åt konst. Minns, hur den kloke Hazelius samlade in dig till Skansen såsom unika relikten av gammalsvenska humöret, hur du går kring och slår i både prinsar och grevar historier, vilka, att säga som sanningen är, ha sett sina anor sträcka sig jämnt så långt som det är till ett fähus i Delsbo. Måste väl skratta, när du betänker, du stått där och bjudit Hans majestät konung Oskar den andre på in-sektspulver, lurat prinsessor att stanna och lyssna på locklåt för kriter, bjudit Sverige och Finland och hela Amerika på kristning, stått där i kyrkan i U. S. A. och predikat och narrat hela kristna församlingen skratta i kapp åt ett prästval.

Skulle jag hinna att här räkna upp de bragder, du övat, böcker och låtar och filmer och barn och hushållets konst, skulle det ta en volym, och därför jag måste väl sluta, tackar å svenska folkets vägnar för två preparater, vilka du mixtrat ihop att höja den allmänna hälsan: Stintans Salva är bra, men Skrattsalvan ändå den bästa. MAJA X.

OSCAR LEVERTIN OCH GEORG BRANDES BRYLLINGAR

OMKRING ÅR 1770 INVANDRADE till Köpenhamn en judisk hantverkare Emanuel, son till Baruch, från Lackenbach i Ungern. Bland den judiska allmänheten kallades han efter sin födelsestad Mendel Lackenbach, men hans borgerliga namn var Emanuel Bendix, i det han latiniserade faderns namn Baruch (Baruch = välsignelse = Benedictus = Bendix). Sedan han år 1774 gift sig med Susanne Levy, en dotter till den köpenhamnska »Silkefabriker» Ezechiël Levy, fick han 1779 själv borgarskap som sidenfabrikör. Någon stor köpman blev han aldrig, och han dog som en fattig man, vars enda värdefulla kvarlåtenskap var ett stort hebreiskt bibliotek. Ty en lärd man var han, och som lärd åtnjöt han stort anseende bland allmänheten; han var sålunda assessor vid den särskilda judiska domstolen.

I sitt äktenskap med Susanne Levy fick han sju barn, av vilka fyra kommo till Sverige, nämligen Bendix Bendix (f. 1775), Lazario Bendix (f. 1779), Rosa Bendix (f. efter 1787) gift med köpmannen Samuel Isaacson i Stockholm, och Philip Bendixsen, som dock återvände till Danmark och gifte sig i Köpenhamn.

Från den äldsta sonen, Bendix Bendix, härstamma en hel del svenska släkter. Från hans äldsta dotter Rebecka, som gifte sig

Ett intressant stycke släktforskning företes här av den för både svenskar och danskar kända och värderade bokförläggaren Henrik Koppel i Köpenhamn. Det har tillkommit som följd av ett samtal som en av Iduns redaktionsmedlemmar haft med direktör Koppel. Denne har sedermera skriftligen framlagt resultatet av sitt släktstudium som visar att två av Nordens främsta litterära personligheter stått i nära släktskapsförbindelse med varandra.

med klädesfabrikanten David Davidson i Norrköping härstammar t. ex. en gren av familjen Josephson och den dotter Sophie, som i sitt äktenskap med Wilhelm Levertin blev moder till Oscar Levertin och Anna Edström. En syster till Sophie Levertin, f. Davidson, blev i sitt äktenskap med godsägaren Aron Heyman å Vårgårda stammoder till en gren av slakten Heyman. Slutligen må nämnas Bendix Bendix' yngste son, Emanuel Bendix (f. 1813), som var fader till hovintendenten Carl Bendix, känd från utställningarna i Stockholm och Malmö och som organisatören av kompensationsystemet i Sverige under kristiden.

Lazarus Bendix, Mendel Lackenbachs tredje son, gifte sig i Stockholm med Hedda Levin. Av hans barn var Emanuel Wilhelm Bendixson den mest kände, som i sitt äktenskap med Tony Warburg, blev fa-

der till bl. a. professor Ivar Bendixson, fru Anna Aulin och lektor Artur Bendixson. Wilhelm Bendixsons dotter Birgitta blev gift med målaremästare Claes August Widstrand och moder till bokförläggaren Wilhelm Widstrand och doktor Axel Widstrand.

Den yngste av Mendel Lackenbachs sju barn var grosshandlaren Benzon Bendix (f. 1788). Han var bosatt i Köpenhamn. Hans äldsta son fick fem barn, av vilka fyra blevo kända musiker; av dem är professor Victor Bendix den mest betydande. Benzon Bendix' fjärde barn, en dotter Emilie, blev gift med grosshandlaren Herman Brandes och moder till de tre bröderna Georg-Brandes, Eduard Brandes och Ernst Brandes.

Från Mendel Lackenbachs äldste son härstammar alltså Oscar Levertin och från hans yngste son Georg Brandes.

Oscar Levertins förfäder kan emellertid följas ännu längre tillbaka. Icke genom Emanuel Bendix' fader Baruch utan genom hans hustru Susanne Levy. Hennes förfäder på såväl fädernet som mödernet känner man nämligen till ända sedan år 1650. Den mest intressanta av dem alla tyckes hennes morfars far hava varit, den mycket ansedde köpmannen och donatorn Behrend (Bähr) Cohen i Hamburg. Han

(Forts. sid. 432.)

Nervstärkande
Angriper ej tänderna. — Förordas av läkare. — Fås å alla apotek.
IDOZAN A **IDOZAN B**
svagt avförande ej avförande.

och uppiggande vid svaghetstillstånd är järnmedicinen **IDOZAN**.
Begär originalflaska å kr. 3: 50.

AUX GALERIES LAFAYETTE
Modeller och prover till påsande hos GALERIES LAFAYETTE AGENTUR
Begär våra kataloger. Birger Jarlg. 29 STOCKHOLM

Riks 115 66
Norr 160 55

TRE ÅSNOR PÅ VANDRING

AV R. D. GABRIELLI. ÖVERSÄTTNING FRÅN ITALIENSKA ORIGINALET AV ASTRID AHN FELT.

AV HELA SÄLLSKAPET VAR DET nu verkligen bara en, som var äktaffödd åsna, d. v. s. Platone, ett avundsvårt exemplar av de nyttiga, tåliga och misshandlade fyrbeningar, som uppfylla världen med sitt örondövande skriande och som kunna räknas bland dess flitigaste arbetare.

Platones båda kamrater bestodo av en hund och en karl. Karlen hette Marco, trettio år gammal, rödhårig och demokrat av vana och böjelse. Han utövade det förträffliga yrket gårdfarihandlande och besatt blott ett enda fel, det, att väl mycket älska att tömma ett glas. Triumviratets tredje del utgjordes av Froufrou, en liten hund av en något dunkel härkomst, till färgen svart och vit och i besittning av särdeles glänsande tänder, en följd av hennes envisa ovana att icke vilja begagna tandpulver; för övrigt var hon lika kokett och behagssjuk som någon liten modist.

Besagde karl, åsna och hund utgjorde tillsammans ett så organiskt helt, att det skulle varit nästan omöjligt att avgöra, vilken av dem som var den största åsnan. Marco, ledare och chef av detta ambulande, kooperativa företag av produktion och konsumtion, hade (i ett ögonblick av inspiration) döpt sig själv och sina båda fyrbenade kompanjoner till »tre åsnor på vandring».

Appellativet hade fått offentligt erkännande, varför de tre vännerna åtnjöt anseende och sympati i alla de byar och lantgårdar, som regelbundet hedrades av deras besök.

Marco, Platone och Froufrou statuerade verkligen ett exempel på social organisation. Jag nämnde nyss ordet Kooperation. Denna glosa passar även fullständigt till vårt fall, d. v. s. till deras, till de tre åsnornas.

Var och en av dem hade sin bestämda uppgift.

Marco var ägaren till kärran med allt

En med humoristisk blick gjord skildring av en treklöver som inte blev någon lyckoklöver tack vare en kvinnas mellankomst. Hur det gick till få vi höra i nästa n:r, då novellen får sin fortsättning och slut.

dess innehåll: synålar, knappålar, band, trådrullar, kammar, småspeglar etc.

Han tillkännagav alltid sin ankomst till den eller den platsen med skallande stämma och pläderade och grälade med bondhustrur, pigor och soldater, (hans egentliga klienter), inkasserade, gjorde inköp av matvaror och ställde om nattlogis.

Platone drog kärran, skriade efter befallning — modulerande sin stämma enligt den eller den platsens betydenhet eller kundkretsens storlek — undvek diken och regnpölar, vädrade närheten av en tågpassage för att så ge hals, galopperade som en arabisk hingst för att upphinna eller distansera eventuella konkurrenter och visste att springa raka vägen hem utan dragning i töm eller tygel, ifall Marco hade tittat så djupt i glaset, att det var fara för att hela affären skulle bli misskrediterad.

Froufrou funkionerade såsom förelöpare och poliskonstapel. Åt henne var anförtrott övervakandet av kärran, då Marco grälade med sina kunder. Froufrou kände till punkt och pricka, vilka av köparne voro begåvade med långa fingrar. Underhandlande om inköpet av t. ex. en kam brukade de stoppa ett knappålsbrev eller en meter bomullsband i fickan. Utan långa omsvep svarade Froufrou då med att hugga tag i vederbörandes förkläde och dra och slita och skälla som en besatt. Ifall det gällde tredskande individer tvekade icke Froufrou att övergå från förklädet till vaden, som hon icke släppte förrän det stulna återbörads till Marco eller kastats på marken. I särskilt komplicerade fall kom Platone beredvilligt till hjälp med ett par välriktade sparkar. Ett chevalereskt drag av den långörrade vännen och kompanjonen, som Froufrou förstod att uppskatta till dess fulla värde.

På detta sätt, under bästa möjliga samförstånd, fortsatte och uppblomstrade de tre åsnornas handelsföretag och gav en ambulande illustration på enskilt och kooperativistiskt välstånd.

Marco, välfödd och rödkindad, med en bred similiguldkedja utanpå västen och ringar med stora, falska stenar på de tjocka fingrarna, liknade mer en småstadsknodd än en gårdfarihandlande. Platone var fet och blank, hade rosafärgad nos, små nätta hovar och öron så upprättstående som ett par antenner. Froufrou var liten och smidig, rund, utan att vara fet, kokett och insmickrande. Hon hoppade omkring glad och munter, men visste att antaga attityder som biografdivor gentemot de hundar, som dristade sig att svansa omkring henne på allt för nära håll.

Enligt egen utsago voro de tre åsnor på vandring, men, märk väl, o läsare, tre åsnor, som kunde uppväga hundra lärda doktorer.

*

En dag efter middagen kände Marco nödvändigheten av att framlägga vissa affärsynpunkter inför sina kompanjoner. Förmiddagen hade givit goda inkomster, men det hade arbetats hårt. Eftermiddagen tycktes hota med att bli kvävande het.

Måhända var det därför de tre vännerna dröjde kvar under det väldiga kastanje-trädets skugga i stället för att redan ha återtagit vandringen.

Men viktiga beslut förelågo, det kände Platone och Froufrou i luften.

Marco hade en högst allvarlig uppsyn. Froufrou stod också framför honom med ett det mest uppmärksamma uttryck i världen, och Platone hade avstått ifrån att som vanligt rulla sig i landsvägsdammet. Till och med kärran, lutad mot trädstammen och med fimmelstången rätt upp tycktes förstå, att något särskilt var i färde.

(Forts. i nästa nr.)

Lördagen den 27 mars sammanvigdes i Engelbrektskyrkan i Stockholm tandläkaren Nils Häger och fröken Lisa Hult, dotter till med. doktor Olof Hult och hans maka, född Rinman. (Foto: Lamm.)

(I en del av upplagan råkade genom ett missförstånd en oriktig bild inflyta i Iduns förra n:r, vilket härmed till rättelse meddelas.)

I Skövde kyrka sammanvigdes tisdagen den 6 april löjtnanten vid Livregementets husarer, greve Thord C:son Bonde, och fröken Anna-Greta Sjöberg, dotter till f. d. lantbruksingenjören i Skaraborgs län Gustaf Sjöberg och hans maka. (Foto: Kjellander, Skövde.)

Kring dagens bibelord.

Utvalda för Idun av prinsessan Ebba Bernadotte.

Deras förlossare är stark; Herren Sebaot är Hans namn. Jeremia 50:34.

Jag vet att deras överträdelser äro många och edra synder talrika. Amos 5:12.

Jag Herren är din Frälsare. Jesaja 49:26.

Det är Jag som talar i rättfärdighet, Jag som är en mästare att frälsa. Jesaja 63:1.

Den som tror på Honom han bliver icke dömd. Joh. Ev. 3:18.

Där synden blev större, där överflödade nåden mycket mer. Rom. br. 5:20.

Han kan ock till fullo frälsa dem, som genom Honom komma till Gud. Hebreer br. 7:25.

Nåd det finns för varje skuld du har,

Blod, som varje syndafläck borttar,

Kraft, som seger giver alla dar

För dig för mig.

KOBBS äkta Kinesiska théer Peking, Canton och Hongkong (lilafärgade etiketter) giva samtliga en mild dryck med utsökt fin boquet. Rekommenderas av herrar läkare.

IDUNS PORTRÄTTGALLERI

AMANDA LEFFLER.
Fröken, Göteborg. Skrifställ.
F. d. sekr. i Göteborgs K. F.
U. K. Verkat för nykterhets-
saken, folkhögskolan m. m.
75 år den 26 april.

HANNA HJERTSTRAND.
F. Hessling, Göteborg. Än-
ka efter kyrkoherden P. M.
Hjertstrand, Veddige.
70 år den 27 april.

HILMA LÖWENADLER.
F. Hwasser, Askim. Änka
efter stationsinspektoren S.
Löwenadler.
70 år den 28 april.

HILDA BOHLIN.
F. Kolmodin, Hille, Ströms-
bro. Maka till kontraktspros-
ten Bernhard Bohlin.
65 år den 26 april.

AMY JONSSON.
F. Virgin, Göteborg. Maka
till f. d. grosshandlaren Au-
gust Jonsson.
65 år den 26 april.

MARIA ADLERSPARRE.
F. Wolff, Mem. Maka till
slussinspektoren Georg
Adlersparre.
65 år den 30 april.

ANNE MARIE HALL-
STRÖM.
F. Peterson Perno, Stock-
holm. Änka efter rektorn, fil.
d:r Paul O. L. Hallström.
65 år den 30 april.

BERTA LUNDMARK.
F. Kempe, Björsäter, Lugnäs.
Maka till kyrkoherden i Björ-
säter, Adolf Lundmark.
65 år den 30 april.

HILDUR HJORTZBERG.
F. Lindblad, Stockholm. Maka
till kaptenen Ernst
Hjortzberg.
60 år den 19 april.

ANNA WALLIN.
F. Wetterlund, Järpås. Maka
till kontraktsposten A. F.
Wallin.
60 år den 24 april.

ELSE SILFVERSTOLPE.
F. Gaggé, Stora Åsby, Ströms-
holm. Änka efter kaptenen
Carl Silfverstolpe.
60 år den 28 april.

ELIN EKMAN.
F. Forslund, Karlskoga. Än-
ka efter ingenjören K. A.
Ekman, Karlskoga.
55 år den 20 april.

MARIA ERIKSSON.
F. Carlström, Täby. Änka ef-
ter kyrkoherden J. Victor
Eriksson.
55 år den 28 april.

ANNA NANNES.
F. Mannerfelt, Örebro. Maka
till direktören vid Örebro ke-
miska station, fil. d:r G.
Nannes.
55 år den 28 april.

GERDA SPRINCHORN.
Fröken, Stockholm. Skulp-
tris. Dotter till kamreraren
C. Ludv. Sprinchorn och hans
maka f. Littmarck.
55 år den 29 april.

ELISABET THAM.
F. Lundgren, Karlskrona.
Maka till läroverksadjunkten
Ernst G. Tham.
55 år den 30 april.

ELIN STARCK.
F. Svensson, Lidingö. Maka
till kamreraren Erik Starck.
50 år den 23 april.

ELEONORE LUNDBLAD.
F. af Sandeberg, Vänersborg.
Maka till lasarettsläkaren, d:r
Olof Lundblad.
50 år den 25 april.

HANNA ÖHSTEDT †.
F. Klum, Åsöby. Änka ef-
ter kyrkoherden i Nysätra G.
E. Öhstedt.
* 1837, † den 7 april.

EMELIE af JOCHNICK †.
F. Hammarstrand, Djurs-
holms-Ösby. Maka till gene-
raldirektören Adolf af
Jochnick.
* 1870, † den 6 april.

SOM nyss komma ur ugnen smaka Posts
rostade majsflingor, den nya frukosträtten.
Pris 80 öre per paket om 12 à 15 portioner.

Post Toasties
DUBBEL
TJOCKA rostade majsflingor

STUDENTSKOR, SHINGEL OCH "SKUTT"

UPPSALAS KVINNLIGA KANDIDATER I VINTERIDE OCH VÄRKÄNSLOR.

Sig själv hon glömmet bort, sin apparence med mera,
sin toilette totalt hon synes negligera.
Hon vandrar med pince-nez och kortklippt hår, fi donc!
och skriker alltid ut sin åsikt sans façon.
Hon talar politik och dyrkar suffragetter
och sprider kring sig jämt odeur av cigaretter.

Så kvädes det om Uppsalastudentskan för ett och ett halvt decennium sedan. Det var den sköna madame Recamier, som tänktes uttrycka denna klagolåt över sina nutida missfoster till systrar. Men nu kanske madame skulle bli mer belåten med Uppsalastudentskan. Åtminstone har hon skäl därtill enligt våra skönhetsanspråk.

Nu glömmet inte studentskan bort sin apparence och toilette, pincenezen är borta och ev. ersatt med ett par kända hornbrillor och det korta håret — ack, bästa madame, shingel är det kokettaste, det mest förtju-sande kvinnliga, det mondänaste vår tid har till reds för den koketta kvinnan! Så kom inte med fi donc, ni skulle själv ha varit den första att låta era sköna lockar falla för saxen hos monsieur Antoine. Både ni och era kavaljerer skulle också bli nöjda med studentskans politikfria konversation och — suffragetter, finns det ordet männe i fornengelskan? Cigaretter känner studentskan däremot bättre till, hon likväl som de mondäna fruarna på mannekänguppvisningar och Anna Lenah Elgströms moderna mor vid diskbaljan.

Sådan ser den moderna studentskan ut för att nu börja med henne utifrån. Den gamla studentsketyper med sina förkättrade omlater har blivit det mondänaste kvinnoidealet. Fastän ändå litet annorlunda förstås! Ser man i dag en studentska med stor hårknut och runda former befarar man genast att hon är en »tråkig plugghäst.» Den typen finns också i Uppsala, det är inte tu tal om det, men mestadels låter väl den nuvarande studentskan inte studier och lärdom inverka hindrande på hennes toilette-göromål. Det är inte längre så rasande märkvärdigt att vara studentska. Lite var skaffa vi oss till skolkommissionens fasa studentmössan och en hel mängd flickor fara nu till Uppsala utan att därför vara dömda till evig jungfrulig fördömelse. Studentskan i Uppsala är inte längre ett monstrum av okvinnlighet, som varje student flyr undan. Hon står — för att uttrycka det kort och gott och drastiskt — numera lika högt i studenternas kurs som »facks flickorna». Därmed är den avgörande segern vunnen, förstår herrskapet.

Varför far hon till Uppsala och studerar?

Men inte är det slut på häcklandet av studentskan, fastän hon nu är skön som en dag, shinglar sitt hår och kommer luften i Carolinas och Universitas bokdammiga salar att fyllas av ljuvliga Quelques fleurs dofter. Hur hon vänder sig är det alltid galet. Nu heter det från motståndaren: se här komma de nu i rader till Uppsala för att »skutta» och flirta och ha roligt, alla dessa små söta, koketta studentskor, som inte ha ett uns av allvar och intresse för vetenskapens heliga urkunder. De tänka bara på kläder och shingel och så

Nu är snart tiden här då ungdomen åter sjunger studentsången och tar emot våren med vita mössan. Då passar det bra att titta ett slag på studentskorna i Uppsala, hur deras tillvaro ter sig i arbete och förströelser under deras lyckliga studieår.

när de studerat ett par år, gifta de sig. Övermåttan gräsligt, tycker arvfunden.

Men den nya tidens lilla studentska tar klandret med samma ro som hennes systrar blåstrumpor för henne. Kanske har hon inte alltid samma brinnande allvar för lärdomens bana som de första studentskorna och kanske hägrar inte alltid katedern som slutmål för hennes drömmar. Men att förbereda sig för ett yrke faller sig naturligt för henne och varför skulle hon då inte ta sin studentexamen och studera vidare vid universitetet om hon har råd, tid och tillfälle? Sämre kan man tillbringa sina ungdomsår menar hon. Och skulle hon hamna i äktenskapet, nå, så äro väl icke hennes kunskaper i vägen varken för henne själv, hennes make eller barn. Hennes behöva förmodligen inte heller bli lidande på kuppen. Och varför skulle hennes hennes utseende behöva bli det? Låt gå för att genier vårdlösa sin yttre person, men en människa med vanlig normalintelligens i huvudet har råd att kosta på sig ett vårdat yttre.

Alltså far hon till Uppsala. Antingen driven av begåvning och längtan till en viss bana, som hon kanske med många umbäranden når, eller också för att sysselsätta sin tid på ett både nyttigt och roligt sätt, då hennes ekonomiska möjligheter tillåta det och hon har ett visst intresse för bokens kunskaper. Studentskorna finnas på de flesta fakulteter, men de flesta studentskorna finner man studerande språk. Man kan alltså tala om en viss kvinnlig fallenhet i studievalet. Matematik, zoologi, biologi, fysik och kemi locka däremot knappast alla.

Studentskans liv och leverne.

Ännu står det ett skimmer av ungdom och romantik kring studentlivet i Uppsala. Om man själv är ung och inte belastad med minnen av gluntsång, punsch och 80-tals verdandism, så kan man känna det. Även studentskans liv har sin ungdomliga avundsvärda poesi.

Hon har sin lilla ungarlskula, första året som helinackordering hos en aktningvärd och mer eller mindre älskvärd äldre dam, åren därpå endast som rumshyresgäst, då hon hyr ett rum i familj eller av värden direkt i Uppsalas många studentkorridor och studentvindar. Hon äter då ute, men kokapparaten eller spritköket fattas aldrig i hennes rum. Lika litet som cigaretterna. Jag är rädd att studentskorna röka högst betydligt. Om det nu är något att vara rädd för. Det är kanske bara min svaghet att föredraga mera balsamiska dofter i en dams rum än rökmolnen.

Sin dag tillbringar hon naturligtvis på föreläsningar. Men som man säger i Uppsala »att gå på föreläsningar är endast näst bästa sättet att studera.» Det bästa är att plugga ordentligt hemma och följa upp-

Vid kanonerna stämmer gärna studentskan möte med "själens älskade".

märksamt med föreläsningarna, vartill närvaron där inte enbart garanterar. Det sämsta sättet att studera på är att sitta hemma och stoppa strumpor och sy i knappar. Ibland går man upp i tentamen. Innan den läser man förtvivlat. Och en studentska spricker sällan. Hon är trots skenbar bekymmerslöshet oerhört samvetsgrann i sina studier.

Jämte arbetet flanerar hon på snobbrännan, träffas på »Janssons frestelse», går på kvällsté framför brasan i någon kamratkula, dansar på nationsbal och »skuttar». Med detta mystiska Uppsalauttryck menas att hon löper på de mindre nationshipporna med dans i kavaj, s. k. »kavajskutt.» Själv skrudar hon sig i enklare balklädning. Första Uppsalaterminen är hon salig i sitt »skuttande». Sedan äro »skutten» under hennes värdighet och hon börjar ägna sig åt förnämre nöjen. Hennes kulturella period inträder skulle man kunna säga.

En mycket sympatisk period, full av studentikost humor och tradition. Nu riktas världen genom studentskans hand med spex, poesi och konstverk. Och av allt att döma är den nutida Uppsalastudentskan en mycket spirituellt och talangfull ung dam, som både kan skriva och uppträda i spex, rita affischer och karikatyrer och göra poesi. Intresset för teater är utomordentligt stort bland studenterna i Uppsala just nu och många saker både i den värdefullare och gladare genren ha med framgång uppförts. Att poesiens blåa blomma frodas även bland studentskorna hoppas jag få ge mera detaljerade bevis på i en kommande artikel.

Sporten har naturligtvis också sina anhän-garinnor. Att rida är mycket modernt bland studentskorna. Att åka skidor är uppfriskande och billigare, men inte fullt så modernt och gouterat. Och att spela ping-pong är en »fluga», som gripit några stockholmsstudentskor, men som de andra inte riktigt vilja kännas vid.

Jag frågar om studentskorna intressera

(Forts. sid. 425.)

Strumpor gratis!

Sådan betydelse tillmäter pressen och enskilda den patenterade, lilla praktiska nyheten "CLAPA-NÄLEN". (Se vidare annons å omslagets sista sida.)

Pröva Tuppens Zephyr
och Ni köper ingen annan.

STUDENTSKANS LIV OCH LEVERNE

NÅGRA BILDER SOM VISA UPPSALASTUDENTSKORNAS TILLVARELSEFORMER.

Sjung om studentens. . . Efter vårkonserten solar man sig på universitetstrappan.

Studentskan i Uppsala ses ofta till häst nu för tiden.

Studentskan dansar plastisk dans på spex.

Nutid och forntid mötas vid Uppsala högar.

Här köra som sig bör studentskorna motorcykeln. Men var är studenten i "bönholken"?

Ping-pong är studentskornas senaste fluga på Stockholms nation.

Kvinnliga studentföreningens matlag i föreningens lokal på Fackskolan.

I meditationer i inackorderingsrummet.

S Ä G N E R O C H M I N N E N

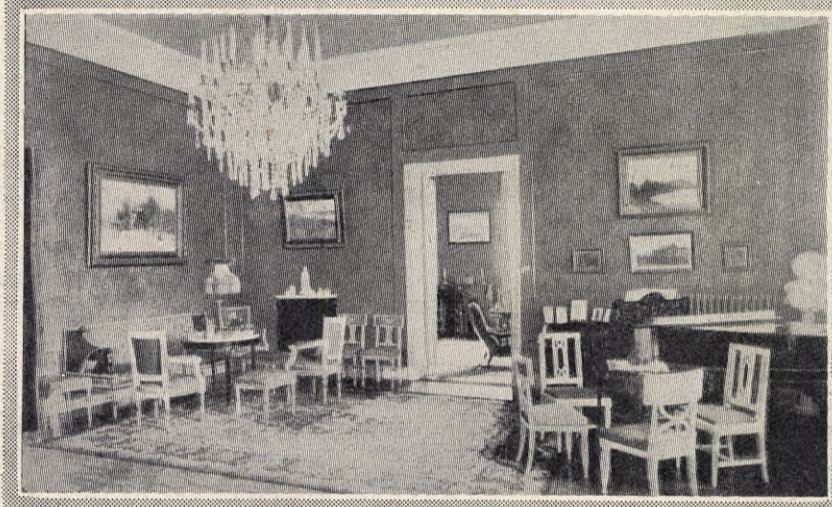
ETT BESÖK HOS GREVEN OCH GREVINNAN RAGNAR BARNEKOW PÅ SÖRBYTORPS SLOTT.

Slotts-familjen på slotts-trappan.

Sörbytorp från parken.

Del av stora salongen.

Matsalen.

UPPE I GÖINGESKOGARNA, DEN skånska snapphanebygden, där sagor och sägner från gamla orostider ännu leva kvar, har det Barnekowska namnet länge varit intimt förbundet med de stora jordegendomarnas historia. Och för närvarande härskar medlemmar av Barnekowska ätten på icke mindre än fyra gods i denna trakt.

På Sörbytorp — eller Torp, som det i dagligt tal kallas i trakten — residerar ättens huvudman, greve Ragnar Barnekow och hans grevinna, född Wadstein. En halv mil norrut från Winslövs station på linjen Kristianstad—Hässleholm ligger Sörbytorps slott, närmast inramat i rader av gamla almar. Den nuvarande byggnaden daterar sig från 1880-talet.

Inom Sörbytorps röda tegelväggar rymmes ett både vackert, minnesrikt och trivsamt hem. Då grevinnan Hanna Barnekow kommer emot mig omgiven av sina barn, alla längre än hon själv, kan man ta henne för deras syster långt hellre än deras mor. Hon är ung och glad, naturligt vänlig, livlig och öppen. Och på ett klart och förtjusande sätt förstår hon att berätta om Sörbytorp, dess minnen och dess karaktäristika förr och nu.

Gårdens historia sträcker sig långt tillbaka på danska tiden. Gården kom i Barnekowska ättens ägo, då den nuvarande ägarens föräldrar, grevinnan Lotten Barnekow, född Duwall, dotterdotter till greve Trolle-Wachmeister, och hennes make, greve Adolf Gabriel Barnekow, övertog

egendomen. Gamle greven är nu avliden, men hans maka residerar sommartiden i den större av de båda flygelbyggnaderna, ett vackert gammalt hus från 1800-talets början. Den andra flygeln, ett litet pittoreskt kvadratisk hus med toppigt tak och helt höljt i murgröna, ger ett synnerligen gammalromantiskt intryck. Och så får man höra, att det är kök, användes som sådant ännu i gamla grevinnans ungdom, då all mat bars därifrån till den dåvarande huvudbyggnaden.

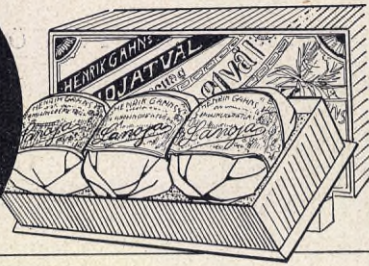
Men låt oss återvända till stora byggnadens trevna entré, där icke mindre än 65 hjort- och älghorn pryda väggarna och vittna om en av slottsherrns käraste sysselsättningar.

Hallen vidgar sig till ett det allra hemtrevligaste vardagsrum med öppen spis, gamla skånska bonader på väggarna och en rikhaltig och vacker samling antikt tenn på hyllor och spiselkrans. Vid fönstret har grevinnan sin lilla intima arbetsvrå med utsikt över parkens blomsterkransade damm och skogen bakom av skog och ek. Och här äro de tre unga döttrarna just sysselsatta med att knyta sig ett tennisnät. På min fråga om grevinnans intressen och sysselsättningar får jag till svar: »Ack, jag är bara en mycket prosaisk husmor». Och av döttrarna och deras guvernant, som ber att få intyga att maken till husmor inte finns, får jag veta, att grevinnan är ett un-

der i att kunna allting. Hon väver och hon stickar täcken på gammaldags lantligt sätt, och hon står på huvudet i trädgårdens rabatter — men om kvällarna dansar hon med sina flickor, och med sonen, då han är hemma från skolan i Kristianstad. Ty dansar gör man med entusiasm på Sörbytorp — flickorna hjälpas åt att berätta, hur det går till, när slakten samlas än på ena gården än på den andra och blir ett femtiotal personer utan att någon utom slakten stående är med. Och då dansar både ung och gammal. Men annars ägna sig flickorna på Torp mest åt lantbruksgöromål, som särskilt är de båda yngstas stora intresse. Om sommarmorgnarna äro de uppe klockan fem och rida hästarna i vall. Och klockan 9 e. m. sover hela huset.

Grevinnan är mig följaktig på en rond genom slottet. Allt, som hör köksdepartementet till ligger i källarvåningen, och alla sov- och gästrum äro belägna en trappa upp. Bottenvåningen består av sällskaps- och vardagsrum, av vilka dock intet verkar paradrum utan trots sina många värdefulla gamla ting och sin touche av gammal kultur, ger intryck av ett hem, där varje vrå dagligen användes av familjens medlemmar.

Salongen, ett stort vackert rum, är möblerad i blandad gustaviansk stil och empire.

Lanoja
TVÅL

Skyddar, renar
o. bevarar hyn.

Gahns
UPSALA

Gahns Tvålar äro sedan länge
kända såsom förstklassiga!
Lanoja-tvålen innehåller just
de ingredienser, som erfordras
för en klar och vacker hy.

MARGARINPRISERNA

För nedanstående margarin-kvaliteter noteras nu följande
minutpriser:

Gräddmargarin	Kr. 2:00 pr kg.
Växtmargarin	» 1:60 » »
Smörblandat Margarin	» 2:00 » »

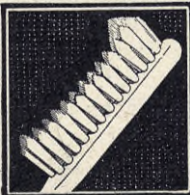
EXTRA KVALITETER:

Gräddmargarin, högsta märket	Kr. 2:30 pr kg.
Gräddmargarin, andra märket	» 2:20 » »
Växtmargarin, extra märket	» 1:80 » »
Smörblandat Margarin	» 2:30 » »

Agra Arboga Margarinfabrik Eskilstuna Margarinfabrik
Mustad Pellerin Svea Vandenbergh Zenith

Pro-phy-lactic

UTTALAS: PROFYLAKTIK

Det första
greppet på
morgonen

gäller Pro-phy-lac-tic-tandborsten, ty rena
tänder äro friska och vackra tänder.

Denna tandborste har så sinnrikt anord-
nade och starka borst, att en grundlig
rensning kan göras mellan tänderna.
Borsta alltid i tändernas längdriktning - de
övre nedåt, de undre uppåt.

Äkta endast i den hygieniska gula
originalasken.

För vuxna . . . kr. 2:25.
För skolorn . . . kr. 1:75.
För barn . . . kr. 1:25.

Säljes i parfym-, kemikalie- och material-
affärer.

Generalagenter för Sverige:
Enevqvist, Holme & Co. A-B., Stockholm
Vasgatan 15-17

PRO
PRA

Bland rummets många tavlor fäster man sig framför allt vid de gamla släktporträtten — Bengt Gabriel Oxenstierna av Ehrenstrahl samt presidenten Kristian Barnekow, vars mästare är omstridd. I matsalen dras besökarens blickar också först till väggarnas väldiga 1600-talsporträtt i kroppsstorlek av Kristian Barnekow av den holländska mästaren Wuchters samt de något senare målningarna av fältmarskalkerna Rutger von Ascheberg och Magnus Stenbock. Aschebergs dotter, Margareta, är även återgiven i ett mindre oljeporträtt. Hon var gift med presidenten Kristian Barnekows son, överste Kjell Barnekow, som dog redan 1700. Självt överlevde hon honom i 53 år, varunder hon med myndighet härskade på Wittskövle slott. Om henne berättar grevinnan en av släktens mest intressanta gamla sägner, den om Aschebergska ringen, vilken skänktes åt den store fältmarskalken av en krigare i 30-åriga kriget. Hans dotter fick den i arv och den har sedan alltid innehaft av Barnekowska ättens huvudman. Ringen, som bäres av greve Ragnar Barnekow, lägges i min hand, och jag ser den stora, gråflammiga stenen, vilkas fläckar lära föreställa en krossad skalle, som får en röd fläck kort innan dess innehavare går ur tiden. Under stenen ligga dolda tvenne träsplintor, som enligt sägnen äro heliga relikstycken. Och ringen säges äga en hel del undergörande egenskaper, skyddar mot sjukdomar, olycksfall o. s. v. En gång, då den ovannämnda Margareta Ascheberg övernattade på en gästgivaregård, uppbarade sig för henne en välnad, som sade sig ha blivit mördad i detta rum och nedgrävd i trädgården på en plats, som han noga angav. Han bad grevinnan lägga sin berömda ring i hans krossade huvudskål, vilket hon även gjorde. Följande dag upprävdades den mördade på den plats i trädgården, som hon angav — och i hans huvud fann man ringen, som Margareta Ascheberg föregående dag burit på sin hand.

En annan släktklenod bäres av grevinnan, en liten vackert arbetad ring, som kan skruvas sönder i tre ringar. Den har ett rött hjärta i mitten och en hand på vardera sidan. Den tillhörde ursprungligen Britta Scheel, Margareta Aschebergs svärmor, som var gift tre gånger, och ringens symboler betyda, att hon skänkt sin hand åt tvenne och sitt hjärta åt en, den förutnämnde presidenten Kristian Barnekow. Denna ring har alltsedan dess gått i arv som fästmöring inom släkten. Om Britta Scheel, liksom sonhustrun en myndig slottsfru på Wittskövle, berättas också en underlig historia. Hon hade under en resa på Själland rastat på en gästgivaregård, och då hon åter satte sig upp i sin vagn, märkte hon ej förrän denna vek av inåt skogen,

IDUN

Mästersamuelsgatan 45, Stockholm.

Grundlagd av Utgivare:
Frithiof Hellberg Beyron Carlsson

Redaktör:
Eva Nyblom

Redaktionen: . . . Kl. 9—5 | Expeditionen: . . . kl. 9—5
8660 — Norr 9803 | Norr 1602 — Norr 6147
Red. B. Carlsson kl. 1—3 | Annonskontoret: kl. 9—5
8660 — Norr 402 | 1646 — Norr 6147

Iduns annonspris:

Pr millimeter enkel spalt:

40 öre å textside. Bestämda platser och plats-
plats 20 % förhöjn. Hel- sökande 25 öre, pensionat,
marg. 55:—, halvmarg. skol- och diverseannonser
30:— pr gång 20 mm. hög. 35 öre, minimipris 3:50.

Iduns prenumerationspris:

Uppl. A.	Uppl. B.
Praktupplagan	Vanl. upplagan
Helt år 17:—	Helt år 15:—
Halvt år 9:—	Halvt år 8:—
Kvartal 4:50	Kvartal 4:25

- Steinway & Sons -

**Lundholms
Pianomagasin**

Stockholm
Jakobsbergsgatan 39

Göteborg Malmö

Mältidsvatten som hälsokur

erhåller man av Fruksalt-Samarin; det ger en läskande och härlig kolsyredryck, som piggar upp aptiten och befördrar ämnesomsättningen, renar och uppfriskar blodet, befriar magen och tarmarna från otjänliga ämnen, utdriver den skadliga urinsyran, gifter som måste rensas bort, varmed undandrödjes grundorsaken till dålig hälsa; hela organismen sättes i god form.

Drick därför dagligen Fruksalt-Samarin. Pris pr fl. kr. 2.50; motsvarar 25 fl. mineralvatten. Erhålls å apotek, hos drog-, färghandl. m. fl.

Cederroths Tekn. Fabrik, Sthlm

Hemfärgen Härkans

Modefärger

Rosa, skär, guld, perl-
blå, perlgår, rostfärg,
klarblå, biege, orange,
terracotta och reseda

giva Eder alltid en idé till
den finare garderobens för-
skönande.

Begär provkarta.

A. W. Herdins Färgverk

Falun.

**Järn-
medicin**

i en eller annan form intages
ofta som stärkande medel
Den nya kombinationen

Phospho-Energonpiller med järn

är i sådana fall av synnerligen god verkan. Innehåller förutom det för hjärna och nerver välbeprövade Phospho-Energonet även järn i för organismen lämpligaste mängd och form. Phospho-Energonpiller med järn fås på alla apotek i burkar à 100 och 300 piller.

att det ej var hennes kusk som körde. Resolut tog Britta Scheel av sitt strumpeband, kastade det om halsen på främlingen och strypte honom, varefter hon själv tog tömarna och satte sig i säkerhet. Till minne av denna händelse hänger ännu i Wittskövle kyrka ett porträtt av Britta Scheel med ett strumpeband i handen.

Ronden genom hemmet på Sörbytorp har varit givande. Fångslad av de sägner jag fått höra, charmerad av den älskligaste av slottsfruar samt uppfriklad av hennes sunda, glada döttrar, lämnar jag Sörbytorp med ett värmande minne av flärdfri enkelhet parad med gammaldags förfining i ett lyckligt och ungdomsfriskt lanthem.

A. F—K.

Skisser från kontinenten.

(Forts. fr. sid. 419.)

nu. Dueller, fejder och slagsmål omväxlade med galanta äventyr och prålande fester. Ett brev från en högboren ung dam, som trätt i brudstol med någon av grevarna och som skriver till sin mor om mottagandet på den ärevördiga borgen, ger en god inblick i hur ett feodalhem såg ut på 1730-talet.

Bruden har kommit på hästryggen och måste rida uppför 302 trappsteg för att nå sitt nya hem. På borggården mottages hon av ett lysande följe. »Man glider ur sadeln», berättar hon, »man niger djupt, man hälsar artigt fyra gånger på var och en. Man efterhör madame du Bar's (svärmoderns) hälsa, hon har brutit benet. Man går in i en sal, som mäter 300 fot i omkrets. Den är sparsamt upplyst av två vaxljus i fonden. Emellan dem tronar madame du Bar, som gör vänliga välkomstgester med händerna. Jag slår mig ned bredvid henne på en stol, vilken hon fått i present av sina förfäder — så där för 500 år sedan — och som hon vägrat att sälja för 20,000 écus». Så följer det glada gästbudet varefter var och en går till sitt. »Man förde mig till ett rum bestrött med rosor och jasminer. Hjärtat satt i halsgropen, jag ville gömma mig i den stora spiseln. Jag blev framdragen. Efter att ha gått omkring i en kvarts timmes tid stod jag äntligen vid min säng, på vilken jag klev upp med tillhjälp av en stol... Nu måste du tala om den stora hemligheten för mig, kära mamma», slutar den skälmaktiga brevskriverskan med.

Är det inte som en fläkt av Boccaccio över denna lilla utsökta skildring? Skulle inte episoden med blommorna och den sväljande sängen kunnat hända lika bra 400 år förut? De goda grevarna du Bar satte tydligen värde både på lyx och raffinemang.

Den ryktbaraste av slakten var ändå amiral de Grasse, som ledde franska flottan under amerikanska frihetskriget. 1781 fick han tillfredsställelsen att vid Marie Antoinettes arm tåga in i Versailles stora spegelsal där en bal gavs till hans ära. Det måtte ha varit en grann karl, ty matroserna brukade säga om sin amiral att »han mätte sex fot, men när han levererade batalj sex fot och en tum». Ändå blev han fången av engelsmännen i slaget vid Saintes efter att först ha låtit smälta ner sitt silver och sin bordsservis till ammunition, med vilken han i det sista underhöll en så livlig kanonad att flaggskeppet sjönk på kuppen.*

Några år senare kom revolutionen och med den ödeläggelsen. Le Bar ville inte vara sämre än Paris eller Marseilles och så plundrades det rika slottet på sina skatter. Gyllenlädrets slets från väggarna, de vävda

* D. Durandy, Mon pays.

Det nya sättet — det bästa sättet!

Dimman på fönstret härovan är Bon Amilödder. Det är det verk-sammaste och lätthanterligaste fönsterputsmedel Ni kan tänka er. Med tredjedelen av arbete mot förr gör det glaset klart som kristall — osynligt, säga entusiastiska husmödrar! Det blir inga strim-mor, som måste arbe-

tas bort, inga repor. Rutan blir torr och blank, utan att Ni behöver arbeta Er varm. Försök!

Pris 40 öre.

Gnid med en våt trasa på Bon Amitvålen, tills Ni får ett skummigt löd-der. Täck hela rutan där-med. När det torkat, stry-ker Ni bort det genom en enkel avtorkning med en mjuk, ren duk — fönstret är färdigt!

Därför att det inte repar är Bon Ami det bästa också för aluminium.

Bon Amitvålen är dryg och allt-så billig. Er handlande för den.

Bon Ami

Sol och salta bjuder Lysekils Havsbad.

— Säsong Juni—Sept. —
Klimatisk kur- och rekreationsort.
Läkare: Doktor Sven Zandrén, Stockholm.
Utmärkta Varm-, Gyttje- och Medicinska bad Sjukgymnastik och Massage.
Förnämsta Kallbadhus, solklippor, Hopp-torn, simundervisning o. Friluftsbad.
Förstklassig restaurant vid stranden.
Musik-, Soaré- och Dansaftnar.
Högmoderna Lawnennispl. (En Tout Cas).
Härliga Seglings- och Fisketurer.
Tillfälle till ferieläsning upptill gymnasiet.
Turist- och Strandhotellen, i omedelbar närhet av baden, bjuder komfort. rum.
Under sommaren direkt vagn Stockholm—Lysekil—Stockholm.
Beställ rum i god tid genom **BADKONTORET i LYSEKIL.** Facila priser.
Hantverks- och Industriutställning för dä-net 17 juli—1 aug.

STOR TUB 1:-kr.
VANL. TUB 75 öre

VADEMECUM
TAND-CRÈME
OUMBÄRLIG FÖR TÄNDERNAS RATIONELLA VÅRD

Bland stilfulla säsongnyheter

i vår modeavdelning framhållas

1. Spräcklig stråfläta, med kantband och garnering i brunt, rött eller grönt Kr. 9:75
2. Stråfläta med bandgarnering och nål. Finnes i Skogrosa, beige brunt och rött .. Kr. 12:50
3. Kulle av panamastrå o. brätte av sammet, med nål. Finnes i bois de rose, marinblått, svart samt myrtengrönt Kr. 10:75
4. Panamafläta med bandgarnering. Finnes i svart, brunt, bois de rose, brunt, lavendel, gråbeige och rött Kr. 9:75
5. Stråfläta med kantband och bandgarnering. Finnes i rött, brunt, bois de rose, marinblått, grönt samt beige Kr. 11:75
6. Flickhatt av spräcklig fläta med bandgarnering Kr. 9:25
7. Flickhatt av spräcklig fantasifläta .. Kr. 7:25

Paul U. Bergströms A/B

13 HÖTORGET. DROTTNINGGATAN 74-78.
54 HORNSGATAN 54.
Mitt för Adolf Fred. Torg.

*Bekvämast
vilar man på*

STÅLRESÄRMADRASSEN IDEAL

Patenterad.
Hygienisk — Billig — Hållbar.
Ny prislista gratis och franco.
AKTIEBOLAGET RESÅR
Tel. 780. Karlstad. Tel. 780

LÄDER-ARMBAND

Märke: "MIDGET"
(Patent o. lagl. reg. varumärke)

KR. 2 KR.

Världens mest praktiska läderarmband

Klockan sitter absolut stadigt och kan icke glida av armen

Bydda remmar av bästa engelska kvalitet.
Bese prov på Ekta Midget hos urmakaren.

Som mandelblom...
blir flickans hy om hon använder

Radiolit-Hudcrème

Radiolitfabriken, Nordmaling. Nederlag i Sthlm Kungsg. 35. Tel. 1527.

tapeterna skuros sönder till trasmattor, familjeporättens brändes och de snidade ekdörrarna blevo präktiga brasor. I samma veva passade man också på att riva ner det gamla tornet, som krönt staden ända sedan 1200-talet. Det lär ha varit sju våningar högt och innehållit en mängd dyrbara föremål, som förvarats där i händelse av oföretsedda överrumplingar. Samhället antog ett mera demokratiskt utseende i enlighet med tidens smak. Grevarna du Bar's överdådiga leverne tog en ända med förskräckelse.

Lotten Dahlgren.

(Forts. fr. sid. 423.)

tillbörlig vördnad visades högtsalig kungen och hans lejon. —

Ack ja, det är så mycket man kommer ihåg — — —

Lotten Dahlgren kan, som få andra skildra de barnepisoderna som sammanlagda likt puzzlebitar bilda levande tavlor ur det, som gånget är.

Det är inte bara de monumentala personligheterna, Geijer och hans samtid hon bidragit till att levandegöra, det är också många mindre märkliga livsöden hon upptecknat med ledning av gulnande brevsamlingar.

Under tecknad fick redan för många år sedan glädjen att som ständigt inkallad »suppleant» tillhöra den lilla vänkrets som i några skilda hem samlas då och då till de s. k. Dahlgrensafnarna, då Lotten föreläser sina manuskript. Det har varit oförglömliga stunder.

Men vi måste spara på allt det vi ska skriva om dig vid ditt nästa femårsjubileum. Men ett må tilläggas: alla som känna dig personligen eller genom dina böcker bringa förvisso ett varmt tack och en varm hälsning på 75 års dagen för allt vad din personlighet och ditt författarskap gett oss. Och vi säga som barnen under alla tider brukat säga: Mera, mera.

JULIA SVEDELIUS.

Oscar Levertin.

(Forts. fr. sid. 424.)

omtalas utförligt i de utomordentligt roliga, samtida memoarerna, som i tysk översättning äro kända under titeln »Denkwürdigkeiten der Glückel von Hameln». Glückel, en släkting till Bähr Cohens första hustru, som dog barnlös, skildrar darrande av harm, hur Bähr Cohen bröt det löfte han givit sin hustru på hennes dödsbädd, nämligen att giftra sig med deras lilla fosterdotter. Bähr Cohen, som var en man i sina bästa år, ville ej vänta ända tills den tolvåriga damen blev vuxen. Hon ville dock ej giva honom fri. Han vände sig då till rabbinerna för att bliva löst från sitt löfte, men länge förgäves. Till sist lyckades det dock Bähr Cohen att finna en rabbin, som var villig att viga honom med en annan. Men nu berättar Glückel, huru Guds straff drabbade icke blott rabbinen och vittnena utan också hustrun. De dö alla inom loppet av ett eller två år. Endast Bähr Cohen, som ju egentligen är den skyldige, endast han undslipper, och den samvetslöse gifter sig till på köpet med en syster till sin andra hustru.

Nu överlåter jag åt de mera filosofiskt anlagda läsarna att fundera över allt som icke skulle ha hänt, i fall Bähr Cohen hade varit en mera ordhällig man. Mycket skulle i så fall ha varit annorlunda. Ty en och annan av hans efterkommande, som aldrig skulle ha sett ljuset, om Bähr Cohen hållit sitt löfte, har ju icke vandrat alldeles spårlöst genom denna jämmerdalen.

HENRIK KOPPEL.

A. O. FÖRENADE
PIANO & ORGEL
FABRIKEN
GÖTEBORG

Våra svenska instrument äro bäst och i förhållande till kvalitet billigast

MALMSJO-BILLBERG
ÖSTLIND & ALMQUIST
GUSTAFSON & LJUNGVIST
RÄLIN
GÄVLE ORGEL- & PIANOF.

Fransk
Reklam-

SILKE-STRUMPA

24 mod.
färger

Mycket
hållbar

Mycket
vacker

375
[pr. par]

Butterick
MÖNSTERAFFÄR

Drottninggatan 57,
STOCKHOLM.
Till landsorten mot postförsk. +
porto.

RID-STÖVLAR

Dam o. Herr

i lack samt svart och brun boxkalv.

P. A. STRÖM & Co
Humlegårdsg. 10
STOCKHOLM

Förnämsta inköpsställe för modärna Dam- o. Herrskodon.

Över hela världen

är Chesebroughs Vaseline känd och uppskattad som ett enastående hjälpmedel mot hudsår och narighet, för behandling av brännsår, röda och spruckna händer. Det ger också lindring för hudirritationer av blåst och sol och vid hudlöshet hos små barn.

CHESEBROUGH'S
Vaseline
(uttalas Tjhsbros)

fås överallt i originaltuber, glas eller askar med klöverbladet varumärket. Prover sändes mot 65 öre i frimärken. Chesebrough Mfg Co. Skandinavisk Avd. Aarhusgade 88, Köbenhavn Ø. 16

Det bekanta smärtstillande medlet **Aspirin-Tabletter Bayer.** Endast de äkta tabletterna med bandaröl och garantimärke böra användas vid förkylningssjukdomar, influensa, huvudvärk och tandvärk. Erhållas på alla apotek.

"Priset är nedsatt till 90 öre pr glas 20 tabletter."

TILLERKÄNDA GULDMEDALJ 1924

UPSALA ÄTTIKSFABRIKS
ÄTTIKSPRIT
& **SLOTTSENAP**
ÄRO DE FÖRNÄMSTA I MÄRKNADEN

Clara Ekströms
Opfiska Magasin
Jakobstorg 3, Stockholm.
Etablerad 1872.
Tel. 45 21 - Norr 128 30
Välsorterat lager av:
Glasögon, Pincenez, Lorgnetter,
Prisma, Teater- och Marinkikare,
Barometrar, Termometrar.
Reparationer utföras skyndsamt.

Hushållshandskar
6-6½-7-7½-8
2: 50 par, extra tjocka
3: — par, Aderbräcksstrumpor o. alla slags sjukvårdsartiklar i lager, full garanti. Humana priser. Förstklassigt parfymeri med toilett- o. tekniska artiklar 10 % extra rab.

CITY. Gratis katalog
Jakobsbergsg. 27, hörn. av Regeringsg.
Flemminggatan 13, mitt för Separator.
Till landsorten mot postförskott.

BARN-VAGNAR

Begär vår nytänkta specialkatalog!

A/B NORDISKA
KOMPANIET
Sängavdeln. 2 tr.

Studentskorna.

(Forts. fr. sid 425.)
sig för politik och sociala ämnen. Nej, inte just, blir svaret. Framför brasan på kvällarna vid cigaretten diskuterar man kanske psykoanalys eller litteratur, men helst dock livet och evigheten och kärleken och tentamina och den gudomlige docenten.

Studentskornas egen förening.

Eftersom forna tiders studentskor utmålas som odjur av manhaftighet är det underligt att de bildade en särskild kvinnlig studentförening för att undslippa de manliga kamraternas supgasker och kunna fly till en lugn vrå med kaffe och dopp och blida diskussioner. Så framställs det åtminstone i hävderna. Men de otäcka karlarna påstodo naturligtvis att skon klämde någon helt annanstans och att saken helt enkelt var den att blåstrumporna inte gjorde någon lycka på nationerna. Nu däremot, då studentskorna äro de pigga flammorna och »facksarna» verka för mycket köksmostrar — o, hädiska tid, när även mannen sviker det sanna kvinnliga idealet! — äro studentskorna gärna sedda på nationerna och många av dem finna den kvinnliga studentföreningen onödig.

Uppsalas kvinnliga studentförening för dock en ganska livlig tillvaro under fröken Brita Benedicks' pigga ordförandeskap. Den har sin egen lilla lokal på Fackskolan, där även ett matlag intar sina måltider. Då och då anordnas diskussioner och samkväm. Även i övrigt föreningsliv deltagar studentskan med liv och lust. Alliance française, Anglo-Swedish Society och Germaniska föreningen äro naturligtvis särskilt populära bland de språkstudierande studentskorna.

Så delar sig Uppsalastudentskans liv i arbete och sunda glada nöjen. När man hör talas om ungdomens förfall, skulle man vilja sätta pessimisten på tåget direkt till ungdomsstaden vid Fyris. Där skulle han få det angenämaste svar som han kan tänka sig i denna ofullkomliga värld på sina bekymrade frågor om den nya tiden. Han skulle i Uppsala finna en behaglig typ för nutidens unga kvinna. Hon är ingen blåstrumpa, utan bara en helt vanlig nätt liten dam, som kan prata med sin manliga kamrat om böcker och lagparagrafer och stjärnor och biffstek, dansa med honom på baler och med stolthet framvisas i sin nya vårtoalett på snobbrännan. Är hon då icke något på väg mot det ideal, som alltid har föresvävat mannen, när han än klagat på hennes ytlighet, än hennes barnkammarfasoner och köksos, än hennes koktrollösa klädsel? Fråga studenten i Uppsala. En och annan försöker att vara lite grinig, men i allmänhet trivs han bra med sin kvinnliga kamrat. Och hon är verkligen hans kamrat, även när hon tar emot honom i sin ungarlskula eller ett helt gäng studenter och studentskor i en röra av kuddar på golvet ha »braskväll». Kom inte och tala om något shockning i detta, då kanske ni råkar illa ut. Ty atmosfären av friskt och ärligt kamratskap mellan ungdomarna i Uppsala är omiskännlig och en tribut till den nya tiden, som kräver respekt.

En härlig tid är studentskor och studenter förunnad även i det nutida Uppsala. Tradition och romantik lever kvar och gamla studentikosa seder hålles i ära, men jag tror att luften är friskare nu än förr i Uppsala, arbetet kanske nervösare men minst lika allvarligt, tillvaron mindre smärtsamt svärmisk och bakruset mindre poetiskt än förr.

E. N.

Vårens växlande vindar

förstöra ofta en känslig hud. Detta kan likväl förhindras genom användandet av F. Pauli's Ovicula tvål som just innehåller de ämnen, bl. a. ren äggula, vilka skydda huden och gör den mjuk och fin.

F. PAULI'S

Ovicula

— skönhetsvälen

Det är äggulan som gör'et!

1 kr.

Det är fastslaget,

att den ymnigaste blomster-skörden erhålles då Nutri-gén — en Hasselbyblandning — användes vid gödsling såväl inom- som utom-hus.

NUTRIGÉN är praktiskt utprovat och sedan många år tillbaka använt av fack-männen i vårt lands största trädgårdsdistrikt — Hassel-by invid Stockholm.

NUTRIGÉN rätt använt efter bruksanvisningen, som finnes å varje förpackning, utgör blomsterodlarens främsta hjälpmedel för erhållande av riklig skörd.

Säljes i förpackningar om 100, 250 o. 1.000 gr. till resp. kr. 0.75, 1.25 o. 2.50 pr st. samt i lös vikt.

NUTRIGÉN

Tekniska Fabriken Jofur,
Stockholm.

Frågor under denna rubrik besvaras av författarinnan fru Frida Sténhoff, som gärna lämnar alla råd och upplysningar, varför våra läsare och läsare ombedjas att i dessa litterära angelägenheter taga henne till rads.

En diskussionsafton.

I vår läsecirkel ha vi tänkt anordna en diskussionsafton med ett ämne, som sammanhänger med arbetstillfällena och ekonomiska svårigheter. Var god rekommendera någon bok som utgångspunkt för diskussionen.

Studieledaren.

Svar: Jag nästan gissar anledningen till er cirkels diskussionslängtan. Är det inte en återverkan från de nedvoterade motionerna mot gift kvinnans användande i statens verk? Huru som helst, det är ett gott uppslag att diskutera arbets- och ekonomifrågor. De nya slagorden "arbetet måste ransoneras", "det finns inte arbete åt alla", tyda även på, att ännu återstår många utredningar, innan arbetsproblemet fått sin rätta lösning. Som jag förmodar, att det ej är er mening att gripa er an med den säkerligen väldiga och gedigna facklitteraturen i ämnet, utan att ni hellre hålla er till den populära lektyr, som är avsedd för lekmän, rekommenderar jag inga rent vetenskapliga arbeten. Tyvärr äro de böcker om sociala ämnen tunnsladda, vilka kasta en lasso om läsarens intresse och oemotståndligt, om han ej följer frivilligt, draga honom in även i det svåraste allvarets törne och tistel. Låt vara att jag ej kan erbjuda er en till denna yttersta grad fascinerande lektyr, jag har dock kommit över något i sin genre alldeles extra originellt och för diskussion stimulerande. Det är "Den arbetsfria klassen" av amerikanaren Thorstein Veblen, översatt av Rosa Heckscher och just nu utkommen hos Wahlström & Widstrand. Boken skrevs redan 1899 och de sedan dess skedd förändringarna göra den i en del detaljer föråldrad. Å andra sidan skulle man kunna påstå, att den först i våra dagar är verkligt aktuell, ty aldrig ha väl arbetsproblemen, vilka den rör sig om, varit mera invecklade än nu. Stilen flyter stilla, med en ironi, som ofta blir dråpande för att den är så lugn. Författarens sammanställningar och jämförelser äro stundom av så muntrande art, att läsaren ej kan återhålla ett litet utrop av förtjusning. Det är så mycket åsikter, som trängas utom och inom oss nu för tiden. Det skadar ej att utsätta dem för kännbar påfrestning, för att komma under fund med, vilka man i längden vill försvara. Boken ifråga bjuder oss på en färd i aeroplan med samhället djupt

Tag Eder tillflykt

till Globoid, om Ni känner Eder förkyld. Ett par Globoidtabletter verka som en "hästkur" mot förkylning, huvudvärk, anfall av gikt, reumatism, ischias o. d. och likväl är Globoid alldeles ofarligt för hjärta och mage. Vetenskapen har länge sökt ett dylikt mildt, men kraftigt verkande medel.

Se till att Ni alltid har Globoidtabletter till hands!
Globoid erhålles (utan recept) å alla apotek i flaskor om 40 och 20 tabletter å ½ gram till ett pris av Kr. 2:30 o. 1:25 pr flaska.

AKTA SPETSAR

alla slag till billiga priser i Teneriffa Magasinet 5, Biblioteksg.

1/1 paket 58 öre.
1/2 paket 30 öre.

Vackert linneskåp
får man av Solidar.

Tvätt blir snövit som efter »soltork» samt välbevarad, om blott man följer bruksanvisningen för det gamla välkända Solidar.

Solidar
Tvätt = Extrakt

under våra fötter, allt blir lika nära och lika fjärran. När den bestörte och roade läsaren under flykten några gånger gjort "looping the loop" och "fallande lövet" med den djärve färdledaren, vet han på ett ungefär vilka föreställningar, som sitta någorlunda fast i hans huvud.
Boken är nog för omfattande för att i sin helhet kunna läggas till grund för en diskussion. Bättre vore kanske att först låta den cirkulera bland medlemmarna så att samtliga bli bekanta med dess innehåll. Därefter kan ett av de fjorton inbördes ganska självständiga kapitlen utväljas för tankeutbyte. Jag skulle vilja föreslå kapitlet "Lyxkonsumtion". I tidningspressen har kommit till synes varierande åsikter om kvinnors rätt till sådana inkomster, vilka avse ett höjande av hennes eller hennes familjs levnadsstandard. Somliga röster förmena kvinnan att förtjäna mera än hon behöver för det strikt nödvändiga uppehållet. Men var är dettas början eller slut? Thorstein Beblens ord: "Icke en gång de allra

fattigaste avstå från all lyxkonsumtion, som de icke upphöra med annat än av yttersta nödvång, och icke inom någon klass eller något land har trycket av materiell nöd förmått människor att avstå från det högre immateriella behovet att 'se snygga ut' — ge något av hans syn på saken. Översättarinnan anmärker med rätta i ett företal, att vi i Sverige icke äga någon arbetsfri klass, men att boken dock innehåller för oss viktiga ting att besinna. Hon uttrycker även en förmodan, att vissa partier skola skrämna. Författaren har ett ogenerat, paradoxalt och ensidigt sätt att handskas med gängse föreställningar. Men detta torde vändas i meriter, när frågan blir, såsom för er cirkel, att åstadkomma diskussion. Då bör stoffet fängsla och samtidigt egga till motsägelser. Sådana komma ej att fattas på er diskussionsafton, det vågar jag förutspå.
F. S.

Fråga: Vilka böcker av W. H. Hudson ha utkommit på svenska?
Läsecirkel i Dalarna.

Svar: I ombútrådet skugga. I fjärran land för länge se'n. Det purpurstänkta landet. Grönskande boningar. I fåglarnas rike.
F. S.

Iduns korrespondensklubb.

Vem känner sig ensam? Vem vill utbyta tankar, med en gladlynt 37-årig kontorist, intresserad av litteratur, handarbete och hemvärd.
Maj.

Medelålders dam ur arbetarklassen önskar korrespondera med förmögen äldre lantbrukare.

Den ensamma.
Frågar genom min gamla vän Idun, om någon god och prätigt man, 50—55 år, gärna prästman eller lärare på landet, ville pr korrespondens byta tankar med en enkel liten huslig kvinna. Har mitt arbete, vackert hem, alla människors aktning. Men dock är allt så tomt. Tänk så roligt om någon förstående sände några rader till
Skånska.

Ressällskap

För resa till Californien önskas resällskap i juni eller början av juli. Tänkte resa genom Panamakanalen.
Norrländska.

JURIDISKA RÅD.

Fråga: Mig undras om jag ej bör ha äktenskapsförord? Jag äger förmögenhet. Min blivande man är tjänsteman, har stora skulder. Tacksam för svar hur det skall ordnas.

Mångårig prenumerant.

Svar: Även utan äktenskapsförord kan eder förmögenhet aldrig komma att svara för gäldandet av eder tillkommandes skulder vare sig dem han gjort före äktenskapet eller dem han skaffat sig under detsamma — d. v. s. under förutsättning att ni icke låtit förloda eder till att sätta edert namn under några papper, som kunnat grunda skyldighet för eder därtill. Önskas äktenskapsförord eller närmare upplysningar ang. dylikt kan ni personligen vända eder till Red. här för.

Fråga: Undertecknad vore synnerligen tacksam, om Idun kunde upplysa mig om, vad för papper eller formaliteter som erfordras, för att en svenska skall få ingå äktenskap med en utlänning och bosätta sig i mannens hemland.
Karin.

Svar: Skall vigsel äga rum i Sverige erfordras föregående lysning liksom även för övrigt i Sverige gällande bestämmelser tillämpas. Skall däremot vigseln äga rum i utlandet har ni att hos prästen i den församling, där ni är kyrkobokförd, begära äktenskaps-certifikat d. v. s. intyg om att ni enligt svensk lag äger att ingå äktenskap. Övriga upplysningar kan ni ävenledes inhämta å pastorsexpeditionen.

Fråga: Från och med oktober månad 1918 har jag haft pension ur Folkpensioneringen. Då jag i juni månad nämnda år fyllde 67 år borde väl pensionen utgått fr. o. m. 1918 års början, eventuellt juli månad.
"75-års Gumma".

Svar: Det synes oss, att ni borde uppburit pension från och med juni månad 1918.

Fråga: Hur mycket ärver efterlämnad maka då inga barn finnas i äktenskapet? Äktenskapet ingicks 1919 och innan dess var den blivande frun "införd" i köpekontraktet i gården! Är ej hälften hennes "giftorätt" och ärver hon intet ytterligare hälften av sin mans del?
"Undrande".

Svar: Därest ej genom testamente är annorlunda bestämt är-

Gikt Ischias Blodbrist Nervsvaghet Åderförkalkning Alderdomssvaghet

bekämpas effektivt med miradium, som innehåller äkta radium i vetenskapligt avpassade doser. På apoteken å 6,50 kr.

Tag först Miradium-salt eller -pastiller och om så är nödvändigt, sedan de starkare Miradium-tabletterna. Utvärtes användes mot smärtor Miradium-salvan, pr tub kr. 3:50.

Boken om radiums verkningar sändes gratis. Skriv till Miradium, Apoteket Vasens apoteksvarucentral Vitrum, Stockholm.

MIRADIUM

AKTIEBOLAGET AMANTI'S Champoneringspulver

å 35 öre (för ljusare och mörkare hår) samt

Hudcream

(fet och torr) i smakfulla glasburkar å Kr. 2:— äro absolut nödvändiga medel för verklig hår- och hudvård.

Oöverträffade!

VITRUMS FERROL

är det kraftigast aptitgivande och mest stärkande av alla moderna organiska järnpreparat. Synnerligen lättsmält föredrages det av den ömtåligaste mage. Vid blodbrist och svaghet av största verkan. Dess angenäma smak gör att det med lätthet tages av såväl barn som vuxna.

Tillverkas å
APOTEKET VASENS APOTEKS- VARUCENTRAL VITRUM, STOCKHOLM
Originalflaskor om 500 gram.
Fås å alla apotek.
Nedsatt pris kr. 3.25 pr fl.

Där ligger något under,

att **PARADISMADRASSERNA**

vunnit en så stor framgång. Förklaringen är den att allt stoppmaterial sorteras, renas och decinficeras å egna moderna specialfabriker.

Paradismärket står därför i en klass för sig.

Tillverkas av:

J. Svensson & Bourghardt
GÖTEBORG.

Fjädrrenseri, Tagelspinneri, Täckfabrik
Erh. i varje möbel- & sängklädersaffär

Kasta ej bort pengarna

på mindervärdig golffernissal
Använd alltid

Jenson & Nicholson's
oöverträffade golffernissor. Då sparar Ni! Finnas hos Eder färghandlare.

Begär detta märke

Generalagentur:

Julius Arnheims Anka,
Skepparegatan 66 A, Stockholm.
Tel. 748 69.

KULLGREN'S GRAVVÅRDAR

Erfarenhet, konstskicklighet, bästa råmaterial och smakfulla modeller utgöra garantier för köparens belåtenhet.

GRANT AB.
CA KULLGREN'S ENKA
UDDEVALLA
FIRMAN GRUNDAD 1842!

ver ni hälften av eder mans andel i boet om han efterlämnar föräldrar, syskon eller dess avkomling, eljest hela kvarlåtenskapen. Huruvida ni äger giftorätt i fast egendom, som tillhör boet, är beroende på om den förvärvats under äktenskapet.

"*Ensam Landsortsbo*" kan med förtroende vända sig till någon av de till "Sveriges Advokatsamfund" anslutna stockholmsadvokaterna.

"*Oviss 1926*". Edra frågor äro av så komplicerad art att de ej lämpligen kunna besvaras i denna spalt. Tidningens jurist står emellertid genom Red. gärna till tjänst med upplysningar om ni vill göra en personlig hänvändelse i saken.

"*Frågan fri*". Ja, nog är juristen den klockarfår, som allting skall beställa, men några särskilda rättsmedel i möbleringsfrågor har han ännu icke lyckats åstadkomma. Så någon annan än den vanliga klagovägen står eder nog icke till buds gentemot en hänsynslös överhet. Men hur tror ni det skulle ta' med litet "kvinnans list".

FRÅGOR OCH SVAR!

"*Svaga herrar*".

Fråga: I Idun av den 14 denes omnämner "Ebon" i ett svar under Damernas Diskussionsklubb en bok, Svaga herrar. Vore det möjligt få veta författaren till denna och om den finns att tillgå i bokhandeln eller på lånbibliotek?

Intresserad.

Svar: Författaren heter Algot Ruhe. Boken, som utgavs år 1915 i Bonniers 85-öresserie, kan rekvireras direkt från Bonniers förlag, Stockholm.

Franska briocher.

Fråga: Vore mycket tacksam att få veta recept på "Franska briocher".

Emma.

Svar: *Ingredienser:* 500 gr. mjöl, 350 gr. smör, 15 gr. jäst, 30 gr. socker, 4 gr. salt, 6 ägg.

Tag ungefär en fjärdedel av mjölet, d. v. s. 125 gr., och gör däri en fördjupning. I denna lägges jästen, som man rör ut med litet varmt vatten så att man erhåller en mjuk deg, vilken man lägger i en kastrull med ljumt vatten för att fås att gå upp. Tag under tiden resten av mjölet och gör likaledes däri en fördjupning,

Vatten och Reporia Svavel-Tjärtvål

— se där vad Ni behöver för att hålla huden frisk och hyn vacker. Hudens alla porer måste främjas i sin viktiga verksamhet. Reporia Svavel-Tjärtvål öppnar porerna och skänker verklig renhet, tack vare sin rikedom på mildt verksamma, förädlade svavel- och tjärsustanser. Reporia-tvålen med sin säregna sammansättning är därför toalettvålen framför alla andra. Begär icke en svavel-tjärtvål, begär Reporia Svavel-Tjärtvål.

Säljes överallt å 1 kr.; extra storlek (för badet) kr. 1,50.
Tillverkningen kontrolleras av prof. L. Ramberg, Uppsala.

i vilken tre ägg krossas och sockret och saltet ilägges. Späd ut (délayez) och knåda degen, samtidigt som den livligt arbetas, på ett bakbord eller på en stenskiva. Tillsätt därefter de tre återstående äggen, ett efter ett, och därefter i sista hand smöret, som man på förhand arbetat. Sedan degen blivit glansig tillsättes jästämnet, som då bör ha vuxit till sin dubbla volym. Tag det därvid försiktigt ur kastrullen och låt det dropa av, innan det breddes ut på degen. Det hela arbetas därefter ännu en gång och lägges sedan i en skål som placeras på ett varmt

ställe, utan att likväl temperaturen får bli för hög, under fyra timmar. Då denna tid förflutit lägges degen åter på stenskivan. Slå degen några gånger så att den går ned. Sedan lägges den åter i skålen, där den går vara under två timmar, varefter samma sak göres om igen. Därefter lägges degen i en ren skål, varest den får vara under minst sex timmar på ett kallt ställe.

Då degen blivit tillräckligt fast gör man briocherna. För en stor brioch kräves ungefär 300 gr. deg. Därav undantages 60 gr. för huvudet. De 140 grammen deg rullas

till en kula, och denna kula lägges i en smord, refflad form. Av den lilla degklumpen formar man därefter toppen på briochen, vilken man rullar mellan händerna så att den får formen av ett päron. Med den spetsiga ändan först nedstickes den därefter med fingret i den stora kulan så djupt som möjligt. Man låter briochen sedan gå upp under cirka 25—30 minuter i varmt rum, och därefter tar man med en liten spetsig kniv och skär degen runt omkring toppen på briochen så att denna frigöres. Man bestryker sedan briochen med vispat ägg och gräd-

Hämorrhoider

säker fullständig läkning utan operation med de sedan 25 år tillbaka erkända

Anusol - Goedecke

= Suppositorier =

Anusol Goedecke endast äkta i röda askar med firma Goedecke & Co., Chemische Fabrik und Export-Aktiengesellschaft, Leipzig, etikett och plombering. Varning för värdelösa efterapningar och ersättningspreparat.

För Anusol-"Goedecke" finns det ingen ersättning.

Anusol-"Goedecke" upphäver snabbt de ofta svåra smärtorna och möjliggör en lätt avföring. Det desinficerar, torkar och läker de sjuka ställena. Inga narkotiska beståndsdelar. Lätt att använda. Fås på alla apotek.

Ungaom, spänstig, glad och käck,
armar utåt, uppåt sträck,
knäna böj, och höfter fäst,
Tulo tag ty den är bäst!

Tulo
DEN LILLE
HÄLSLÄKAREN

A.-B. Förenade Chokladfabr. Sthlm.

Pr ask 25 öre

Kontrollerat och Analyserat

för TRÄDGÅRD och LANTBRUK,
BLOMSTERLÖKAR, SÄTTPOTATIS,
ROSOR m. fl. växter.
REDSKAP, GÖDSELMEN, VAXT-
ÖHYREMEDEL m. m.
Aterförsäljare högsta rabatt.
Rikhaltig katalog franko på begäran.

Frö

A/B Nordiska Fröhandeln
Telef. 317 25. Mästersamuelsgatan 45, Stockholm C. Norr 142 20.

Tvätta
hos Excelsiors tvätt- och
stryknätning 141 Excelsior
Burger Järnsgatan 35.

Skand. Konstslöjdförsäljning
Drottningg. 77, Stockholm. Norr 743.
Realiserar Sommararbeten
Ritade och påbörjade draperier, gardi-
ner, löpare, dukar etc.

**En hård sanning —
men som jag är tacksam för.**

Det var på min resa till Rivieran, som jag
hörde ett samtal, vilket gjorde att jag fick en
klarare syn på saken.

"Du bad mig i går att presentera Dig för
Frkn B., och Du talade likväl endast med
hennes i 5 minuter."

"Ja, varför ha kvinnor ett par ögon, som
man minns länge, och uraktlåta en så enkel
toalettnödvändighet som att borttaga armtran-
spiration — jag kan icke uthärda transpira-
tionslukt."

ODO-RO-NO

är det enda verksamma och garanterat oskad-
liga medlet mot transpiration. Fås överallt
å Kr. 5:— och Kr. 2:75. Akta Er för farliga
efterapningar.

MADSEN & WIVEL, Köpenhamn.

dar den i varm ugn under 25—
30 minuter. Om briochen får för
stark färg, täckes den med ett
papper. De små briocherna göras
på samma sätt, i det man tar 35—
40 gr. deg och låter dem gräddas
ett tiotal minuter. Som briochede-
gen tar lång tid för sin bered-
ning, är det bäst att börja därmed
dagen innan och låta den stå över
natten på ett kallt ställe, så att
man kan göra briocherna på morn-
gonen.

Gamla tidningar.

Fråga: Vore tacksam att få
upplysning om var eller till vem
jag möjligen kunde få sälja två
tidningar: ett Stockholms Dag-
ligt Allehanda för år 1812, ett
Stockholms Dagblad för år 1825.
Även ungef. priset. Fru D.

Svar: Dylrika lösa tidningsnum-
mer finna knappast köpare och
ha intet värde att tala om.

Skötsel av pelargonier.

Fråga: Vore synnerligen tack-
sam om någon expert på sköt-
seln av dessa blommor ville ge
mig ett råd hur man skall för-
fara då växtens blad (och även
stam och bladstjälkar) börjar rod-
na, en rodnad, som sedermera
sprider sig över hela bladet, var-
för dessa undan för undan måste
klippas av. Kan något göras för
att få bukt på denna sjukdom,
som synes vara smittosam?

Blomvän.

Svar: Om växten för övrigt är
frisk, borde det inte vara fullt
att blad och stjälkar rodna, men
om växten tillika ser klen och
pirig ut, beror det nog på olämplig
jord och vattning. Då behövs
en omplantering. Om exemplaret
är gammalt, bör man ej hålla på
det utan sätta nya skott. Se i ö.
i n:r 13 under Frågor och Svar
om pelargoners skötsel.

Uttalsfrågor:

Hur uttalas: 1) Velasquez? 2)
Snyders? 3) van Dyck? 4) Jor-
daens? 5) Vem var Viktor Ryd-
berg gift med? Tuttenuttan.
Svar: 1) Velasques med ton-
vikt på mellanstavelsen. 2) Snaj-
ders. 3) fann Dajk. 4) Jordans.
5) Med Susan Hasselblad.

Planteringar.

Fråga: Jag ämnar att i vår
plantera ett eller två päronspal-
jetråd vid vår stuga, belägen i
Göteborgs utkant. Beder nu vän-
ligt om råd, vilket sort jag bör
välja. Jag vill ha ett ej alltför
tidigt, ganska hållbart och fint
päron. Läget är solig vägg åt
sydväst och jorden styv lera.
Skadas träväggar av spaljetråd?
Vill även i vår plantera några
vackra, blommande, helst ganska
låga prydnadsbuskar. Vilka bör
jag välja?

Villrådig stuguägare.

Svar: Ett hårdigt spaljepäron-
träd, som kan motsvara era önsk-
ningar, är Alexander-Lukas med
goda, hållbara päron. Väggens
bakom tar ej någon skada, då
spaljet alltid står några centime-
ter från väggen. Dessutom le-
das grenarna åt sidorna, tuktas
och fastknytas.

Vitblommande Brudspiréa är en
låg krukväxt, likaså Körsbärs-
aprikos i burkform (skära blom-
mor).

Översättning:

Fråga: Jag skulle vilja komma
i kontakt med ett bokförlag i akt
och mening att få översättnings-
arbete. Erbjuder man förlaget
att översätta viss bok, som man
vid genomläsning funnit särskilt
värdefull och huru går man i öv-
rigt till väga för att "komma in"
vid förlaget, då man som jag
ännu icke är känd? Stina.

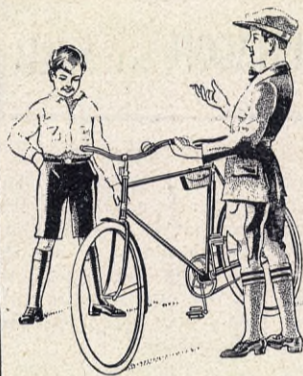
Svar: För att komma in som
översättare vid ett bokförlag, er-
bjuder man till översättning en
bok man finner vara värd att
även bli känd av svensk publik.

Varje steg
sliter mattorna
men

Beckers
LINOLEUMFERNISSA

gör dem
outslitliga.

Säljes hos alla
färghand-
lare.

Med en velociped

som denna blir man mer än
nöjd. Knogiga backar, mot-
vind och vägvstånd betyda
ingenting. Den lätta gången
och styrkan ger utsla-
get, då man åker på en

Crescent

VELOCIPEDAKTIEBOLAGET
LINDBLAD
Stockholm - Malmö

Märklig nyhet!

Söndriga kokkärl
kunna repareras.

Aluminium-kitt

är ett preparat, med vil-
ket hål i kokkärl och an-
dra kärl av aluminium,
koppar, emalj och bleck-
plåt etc. kunna varaktigt
lagas och kärnen sålunda
åter göras användbara för
lång tid framåt. Repara-
tionen kan utföras av vem
som helst, och utan vär-
me, lödkolv eller andra till-
behör. Kittet levereras i
tuber och kan erhållas i
varje järn- och bosätt-
ningsaffär, samt direkt
från:

A/B Svenska Metallverken
och

Skultuna Bruk
Västerås

**Agras stora
pristävling**

Alla kunna deltaga. 7.500 kronor i pris.

Aktiebolaget Agra Mar-
garinfabrik i Stockholm har
utlyst en pristävling av an-
nat slag än de vanliga och
som därför torde kunna på-
räkna allas intresse.

Tävlingen har till ända-
mål att höra envars omdö-
me om Agras välkända mär-
ken: Melange-Smörbland-
ning, Rama-Smörblandning,
Aragas-Växt och Agramin-
Grädd.

Tävlingen, som står öp-
pen för alla, är indelad i två
grupper: Grupp 1 för vux-
na och grupp 2 för flickor
och pojkar under 15 år.
Dessa senare nå gärna låta
sina omdömen åtföljas av
roliga teckningar vari det
inregistrerade varumärket

ingår. 500 priser om till-
sammans 7,500 kr. äro ut-
fästa och erhåller dessutom
varje deltagare i grupp 1
portofritt en c:a 100-sid. ny
kokbok för svenska hem i
vackert färgomslag. Denna
utkommer under sensomma-
ren. Uttalandena prisbelö-
nas i den ordning de anses
förtjänta och står prisnäm-
nden under ordförandeskap
av auktoriserade revisorn,
professor O. Sillén.

Närmare upplysningar
och villkor kunna inhämtas
hos hrr handlande, där affi-
scher finnas anslagna, och
tävlingsprospekt erhållas
portofritt efter rekvisition
från Aktiebolaget Agra
Margarinfabrik, Postfack
1183, Stockholm 16.

"O, vad jag är glad,
att pappa kommit
ihåg köpa

YvY-tvål!"

Barnen äro förtjusta i YvY-tvålen, som tack vare sitt milda, cremeliknande lödder och sina välgörande egenskaper blivit den tvål mödrarna helst använder för sina små.

Säljes landet runt à 1 kr.

Sedan beror det på om förläggaren är hågad att antaga boken och den nya översättarinnan.

Intressant bok.

Fråga: Nyligen såg jag i en bokrecension några löstryckta rader, boken skulle handla om en mor vars son måst' ut i kriget, där han också blev borta utan att hon fick vetskap därom. Modern lät år efter år förgå i en självisk längtan och sorg och lärde sig först sent förstå att vi alla få offra till det hela.

Hoppas nu att Idun är i tillfälle säga mig författarens och bokens namn.

Tacksam Idunläsare.

Svar: Med all sannolikhet är det Carl R. af Ugglas' bok Söndagsbarnet ni menar. Ätminstone överensstämmer handlingen där med vad ni relaterar.

"Blomsterlegender."

Fråga: Vad jag skulle vara Idun tacksam, om den kunde upplysa mig, i fall det i handeln finnes böcker som handla om blomsterlegender, 2) och i så fall säga namnen på dem.

Har frågat hos flera bokhandlare, men fått nej överallt.

Blomstervän.

Svar: Som ni hört efter hos flera bokhandlare om böcker avhandlande blomsterlegender och ej lyckats få reda på någon sådan bok, är det antagligt att ni misstagit er om titel eller innehåll. Kanske ni rent av menar Fioretti (små blomster), legender ur den helige Franciskus' liv.

Antika saker.

Fråga: Vilket kan vara förmånligaste sättet att få antika saker (speglar) avyttrade?

Skånska.

Svar: Att annonsera eller sätta sig i förbindelse med en antikaffär.

Ommöblering.

Fråga: 1. Vilken uppgift har ett lärarinnerum i en läroanstalt, där det även finnes kollegierum? 2. Vem tillkommer rätten att omplacera möblerna i ett lärarinnerum; överordnad, underordnad eller lärarinnorna själva? 3. Är det humant och sympatiskt att ommöblera ett dylikt rum utan lärarinnornas hörande, och att ej återställa rummet i sitt förutvarande skick, då missnöje för sports med ändringen?

Frågan fri.

Svar: 1. De båda rummens olika uppgifter framgå tydligt av deras benämning.

2 och 3. I fall en ommöblering skall företagas, göres den ej utan vederbörandes samtycke.

Släktforskning.

Fråga: Beder få veta adressen på den prästman i Örebro som sysslar med släktforskning. Såg en gång för länge sedan en annons i Idun därom, men kan ej hitta det exemplaret.

A. E.

Svar: Kyrkoherde Ivan Jäderlund i Glanshammar utanför Örebro sysslar mycket med släktforskning men egentligen endast för en viss, vitt utgrenad släkt, och antagligen har han ej annonserat annat än möjligen i samband med den släkten. Däremot har man sett annonser om släktforskning av kyrkoherde H. Södersteen i Askersund.

FIEDLER
Flyglar o. Pianon
Gedigen kvalitet - Facila priser
HIRSCHS PIANOMAGASIN A/B
Konserthuset, Stockholm

Bensintvätta

Överrocken hos Saltsjöbadens Kem. Tvätt, Sthlm.

Är absolut oöverträffad och säljes överallt.

Späda barn

böra givas

tillverkat av

A.-B. Astra, Apotekarnas Kemiska Fabriker, Södertälje, vilket förordas av auktoriteter bland barnläkarna, som den mest näringsrika tillsats i mjölkblandningar åt späda barn, såväl före som under och efter avväjningsperioden.

På grund av sin stora renhet och den höga maltsockerhalten är det synnerligen välsmakande och lättsmält samt överlägset alla andra preparat som närings- och kraftmedel, varför det användes såsom sådant å ett flertal barnsjukhus, sanatorier och mjölkdroppar i in- och utlandet.

Verkar varken lösande eller stoppande på matsmältningen och utgör den bästa ersättning för mjölksocker och rörsocker, vilka i många fall visat sig olämpliga.

Rekommenderas även åt digivande mödrar samt sjuklingar och konvalescenter såsom ett av kroppen lätt upptagbart koncentrerat näringsmedel.

Astra-Maltos är i förhållande till sitt näringsvärde det billigaste av liknande preparat.

Bruksanvisning jämte uppgift på ett 20-tal olika mjölkblandningar och maträtter, i vilka preparatet ingår, medföljer varje förpackning.

Priser:

Astra-Maltos, 1/2 burk..... Kr. 2:—

1/1 " " 3:25

hushållsförpackning " 5:—

säljes å alla apotek.

Den bästa brösttablett är

Enköpings
Bröst-
Tablett

'Bekvämt
förpackn.
i hållbar tub.
Pris 25 öre.
A.-B. Enköpings-
Tabletter, Örebro.
Tel. 144.

**Plågas Ni av Huvudvärk
och Reumatiska Smärtor?**

Då bör Ni ej experimentera med tveklaktiga medel utan med ens tillgripa de beprövade och av så många läkare vitsordade TOGAL-tabletterna. Dessa stilla ej blott omedelbart de olidligaste smärtor utan äro dessutom ofarliga för hjärta och mage. De utskilja dessutom starkt den skadliga urinsyran — roten till de flesta smärtor — ur kroppen, den enda väg som för till verkligt varaktig hjälp mot det onda.

TOGAL-tabletterna finnas, utan recept, å alla apotek till Kr. 2:40 och 0:90. Se till att Ni får äkta Togal och ej efterapningar!

Hultmans

Som en oas i öknen

så uppriskande och välkommen är en Caruso-tablett i värmen.

CARUSO
BRÖSTTABLETTER
SÄLJAS ÖVERALLT!

JOFUROL

med tillhjälp av ett par stänger Dennison Lack göra den mest förtjusande keramik av alla slags gamla krukor, glas.

Befria rumsväxterna från ohyra.

Osvikligaste medel är vårt Jofurol-bad i förpackningar från 75 öre pr styck.

Tekniska Fabriken Jofur
Postbox 227. Stockholm.

Ni kan själv

med tillhjälp av ett par stänger Dennison Lack göra den mest förtjusande keramik av alla slags gamla krukor, glas.

söndriga vaser m. m., som eljest ej skulle vara till någon nytta.

Lär Eder det roliga arbetet med

Dennison's Lack

Erhållas hos Eder pappershandlare.

Dennison Manufacturing Co's
Vesterbrog 4. KÖBENHAVN B. Adf. 17

Sänd mig gratis Dennisons vägledning i lackarbete.

Namn:.....
Bostad:.....
Postadress:.....

GLORY
TANDCRÈME

Yllestrumpor

och liknande ylleaker skola tvättas med Havoline i kallt vatten, även sköljas i kallt vatten. De bliva rena, mjuka och dubbelt varaktiga samt krympa icke. Vid en större ställig inrättning har strumpförbrukningen nedgått till hälften sedan Havoline börjat användas till tvätten.

Nu finns det överallt!

I dagarna har Svenska Sockerfabriks Aktiebolaget till handlande över hela landet utsänt följande sockersorter i maskinpackade, väl tillslutna originalförpackningar: Bitsocker FP i kartonger om 2 kg., Bitsocker EP (extra kvalitet) i kartonger om 2 kg., Pärsocker KX (att strö på bakverk) samt Strösocker K5, de två sistnämnda sorterna i kartonger om 1 kg. Köp ej vidare socker i lös vikt — begär i stället alltid att få

Svenska Sockerfabriks Aktiebolagets

socker i paket

Socker — fordom ett njutningsmedel för få-
talet — är numera ett näringsmedel för alla.

LÄSARINNORNAS SPALT

Godheten och dess makt.
Svar till B. H. Emottagit edert frågebrev. Att godheten är en makt veta ju alla. Det är med godheten som med solen. Solen upplyser allt. Solen upptinar allt, den smälter snödrivor, den tinar upp isgator. Så är det även med godheten. Men skall det ligga makt i godheten, så skall inte godheten vara baserad på svaghet. Utan i godheten skall själens styrka ligga gömd. Godhet utan styrka blir svaghet och alstrar svaghet. Godheten märks inte alltid, den arbetar tyst och stilla, tåligt, modigt och målmedvetet och syns mest i sina verkningar.

Ett litet exempel: Jenny Lind skulle en gång vid en prissjunga-ning uppträda där en sydländsk, stolt sångerska även skulle sjunga. Den mörkhyade hatade och fruktade den blonda. Jenny Lind visste det och förstod att den andra skulle segra. Som vanligt, när Jenny Lind uppträdde, lade det sig till en början liksom en slöja över hennes röst. Men så kom hon att tänka på sin älskade hembygd och glömde allt annat och den kärlek hon hade för sin hembygd fyllde hennes hjärta och flöt in i hennes sång. Hon glömde sin medtävlerska, hon sjöng inte för att få priset. Hon sjöng, som en god kvinna sjunger om sin älskade hembygd, glömsk av allt annat... Och denna hennes godhet, denna hennes kärlek, som fyllde hennes sång, flödade som ett stilla solsken in i medtävlerskans hjärta, så att hatet smälte och hon med fårar i ögonen och sträckta händer nalkades den svenska sångerskan, i det hon sade: "Madame, Ni har besegrat mig med den makt, som bor i ert hjärta och heter godhet — jag erkänner mig besegrad..." Till sist ett citat: "Hjärtats godhet evigt blommar, skönheten är blott en sommar"... Ebon.

Shampooing-Pulver
renar håret, borttager mjäll,
styrker hårroten, befördrar hårväxten,
dess användande är
en verklig njutning.

Bättre och bättre

blir med varje säsong vår exempel-löst stora varusortering. Den nya vår- och sommarkatalogen är ett tydligt bevis härpå. Den omfattar tusentals artiklar i manufaktur, korta varor m. m., varibland en stor sortering säsongnyheter. Goda kvaliteter. Billiga priser. Katalogen sändes på begäran gratis och portofritt. ÅHLEN & HOLM, Stockholm.

Hoffmann's Pianinon

Det ledande svenska kvalitetsmärket

Kungl. Hovlev.

**Malmskillnadsgatan 25 B
STOCKHOLM**

Nedsatta priser. Goda avbet.villkor.

Svenska Dagbladets årsbok för 1926 har utkommit och visar sig värdigt fullfölja de utmärkta traditionerna av sina föregående årgångar. Redigerad med omsorg, reda och god smak är detta arbete det förträffligaste samlingsverk och en uppslagsbok som ger en klar och koncis överblick över det flydda årets händelser och på samma gång lämnar kulturellt värdefulla rapporter om den andliga odlingens utveckling tills dessa dagar. Den rikliga samlingen porträtt och andra fotografier till årskrönikan samt inte minst Chathams roliga bilder förhöja ytterligare värdet av denna mönsterbok.

Verkligt Hygienisk dambinda
Tillverkas sedan 20 år i Sverige endast av
Göteborgs Kem.-Tekn. Fabr. Göteborg

Försäljes i Sjukvårds-, Parfym- & vit-
varuaffärer. Engros hos Gustaf Hjelm
& Co., Norrtullsg. 8 A, Stockholm.

Bensintvätta

kostymer vid Saltsjöbadens Kem. Tvätt.

Ny för året!

Konfirmandernas Minnesbok

Klotb. 2: 50.

Uppsatser av
Förbundssekr. Hugo Ceder-
gren,
Teol. D:r Joël Thulin,
Kyrkoherde Joh:s Lindgren.

Innehåller dessutom ett 50-
tal ramprädda sidor med föl-
jande rubriker:

Pastorns minnesord.
Ord jag vill komma ihåg.
Psalmer vi lärde oss.
Sånger vi lärde oss.
Kamrater jag vill bedja för.
Födelsedagar och adresser.

Dessutom finnas inhäftade 8
kartongsidor för uppklistring
av fotografier.

Boken är ägnad att bli ett
personligt, kärt minne för li-
vet åt den unge konfirmanden.

Finns i varje bokhandel.

EVANG. FOSTERLANDS-
STIFTELSENS BOKFÖR-
LAG, STOCKHOLM 3.

Av SANGALLA té
rekommendera vi
våra kända märken
"Pekoe Souchong"
"Imperial", "Ordinary"
i originalförpackningar.
PERCY F. LUCK & Co.

Sådan sådd, sådan skörd.

Den, som använder Weibulls grönsaksfröer, kan bättre på förhand beräkna sin skörd.

Hermes
modell 1926

har väckt berättigad uppmärksamhet bland alla fackmän. Med sina nyheter och ytterligare förbättringar hävdar Hermes alljämt sin rangställning som marknadens förnämsta velociped.

AKTIEBOLAGET
NYMANS VERKSTÄDER
UPPSALA

Skandinavisk största specialfabrik för velocipeder

Så bedårande hon är!

Den fascinerade charmen i kvinnlig färging kan aldrig förringas genom någon missprydzande hårväxt — tack vare Veet creme. I likhet med nära två miljoner damer har hon löst det brydsamma problemet att avlägsna misshaglig hårväxt genom att använda Veet. Denna parfymerade, sammetslena creme borttager hår på ett ytterst enkelt sätt. Ni behöver endast påstryka Veet creme och låta den verka några minuter. Skölj sedan bort den och — håret är försvunnet. Fullt tillfredsställande resultat i varje särskilt fall garanteras eller pengarna återbetalas. Gör ett försök med en tub i dag och Ni kommer aldrig mer att hava något behov av gammalmodiga depilatorer eller rakapparater, vilkas användning endast medför att håret tillväxer fortare och blir kraftigare. Veet creme kostar kr. 1.75 och kr. 3.25 per tub. Att tillgå hos alla hårfrisörskar, parfym- och kemikalieaffärer, apotek etc. Eneqvist, Holme & Co. A.-B., Vasagatan 15-17, Stockholm.

Varning för efterapningar och minder-
värdiga imitationer — de äro även ofta
dyrare.

Kr. 1.75 Nya reducerade Priser Kr. 3.25
VEET
AVLÄGSNAR HÅR SOM
GENOM ETT TROLLSLAG

Svar till "En hjälpsökande".
Kungsbackagummans dotter är bo-
satt på Hambrö och hennes adr.
är fru A. Hambrén, Hambrö,
Kungsbacka. K. H.

I. D. 1926. I n:r 5.

En dikt med anledning av prins-
sissan Ingrid's konfirmation har
kommit redaktionen till handa.
Den är enkel och konstlös men
helt säkert uppriktigt känd och
hjärtligt menad:

En ung prinsessa i koret står
Det lyser guld över hennes hår
Det strålar av sol, det är vår,
det är tö
Prinsessan är vorden en värfager
mö.

Prinsessa och ung — endast sex-
ton år
Och ljuv och drömvæk som nor-
dens vår
Och högväxt och rank som smi-
digt rö
Med anor från Albions stolta ö.

Bland liljor och skäraste rosor i
knopp
Bland levande lågor som flamma
opp
Jag skådar Din bild, hur ljuv
den är
Prinsessa, Din moders drag Du
bär.

Du böjer Ditt huvud mot altar-
rund
I vårens och löftenas gryende
stund
Och tårar glindra i ögonfrans
Ditt hjärta är rent som om synd
ej fanns.

Prinsessa, vårt hjärta Dig flyger
emot
Vår hyllning vi lägga inför Din
fot
Vi önska Dig lycka och glädje
där hos
Gud skydde vårt kungahus' spä-
daste ros!

Infört genom
Stockholms Läkareförening

Professor PATRIK HAGLUND
Gymnastisk-Ortopedisk-Kirurgiska
Privatklinik
Sturegatan 62, Stockholm.
R. T. 75025. N. 8301.
För behandling av hållnings-
och rörelseorganens skador, sjukdo-
mar, deformiteter och funktions-
rubbningsar.

Dr A. Karsten
Medicinskt Elektricitets-
Ljus- och Röntgeninstitut
Kungsgatan 60, Stockholm

SMÖR
PÅ BORDET
är en kostsam lyx.

I allt flera hushåll
inses detta och i
stället användes
"Mejerit"
marknadens
förnämsta
SMÖRBLANDNING

Arboga Margarinfabrik

En angenäm inventering
av linneskåpet

kan den husmoder bestå sig, vars linneförråd
väsentligen består av HOLMA-VAVNADER.
Deras vackra mönster, otadliga jämna väv-
nad och osedvanliga slitstyrka gör att gransk-
ningen av linneförrådet för varje gång blir
en påminnelse om, att man gjort ett fördel-
aktigt köp.

HOLMA
DUKTYGER, SERVIETTER
HANDDUKAR
LAKANSLÄRFT

HOLMA-HELSINGLANDS
LINSPINNERI- & VÄFVERI-A.-B.
MADANGSHOLM & FORSSA.

Modersten M 31 IV

GER
STYRKA
GLANS OCH SMIDIGHET
ÅT
LÄDRET

STRUMPOR GRATIS!

Sådan betydelse tillmäter pressen och enskilda den patenterade, lilla praktiska nyheten "CLAPA-NÅLEN",

varom det sägs, för att taga ett exempel ur högen:

"Envar vet, vilken förgelse och ständiga utgifter upplupna maskor, s. k. "stegar", i en strumpa eller annat finare eller grövre trikotage förorsaka, och hälsar därför med uppriktigt tillfredsställelse en enkel men sinnrik uppfinning, som möjliggör att "hämta upp" dylika maskor och återställa en strumpa i ursprungligt skick, utan att det förmärks det ringaste av att den varit utsatt för reparation. I egentlig bemärkelse har den ej heller det, ty vanlig stoppning har alls icke ägt rum.

Det finnes inga möjligheter att för enbart hand, med hjälp av nål eller s. k. stopppapparat av mer eller mindre tillförlitlig konstruktion reparera en strumpa med upplupen maska. Detta kan endast utföras med "Strumpmasknälen Clapa", som arbetar efter exakt samma metod som en stickmaskin, med vilken senare man det oaktat icke kan utföra "Clapa-Nålens" arbete.

Ingen behöver efter detta gå omkring med stopp på strumpan eller kassera denna på grund av upplupna maskor. "Clapa-Nålen" räddar situationen och sparar ärligen utgiften för många par strumpor och annat trikotage. Redan efter första användandet är den ringa kostnaden för dess förvärf täckt. Själva arbetet utföres lekande lätt och är ett nöje. Varken hemma eller i sin handväska bör någon dam sakna "Clapa-Nålen", — ingen har råd att uppskjuta dess inköp, anse vi — — —"

Så lyder omdömet om "Clapa-Nålen", och ligger däri sannerligen ingen överdrift. Anledningen till det förvånansvärda resultatet är helt enkelt den, som skribenten ovan antytt, att "Clapa-Nålen" arbetar som en stickmaskin; d. v. s. den utför *ej ett stopparbete* i vanlig mening utan en återuppbyggnad.

OBS.! Förväxla ej "Clapa-Nålen" med stopppapparater eller dyl.

Ett garnityr består av trenne nålar, en grövre, en medelfin och en fin, den senaste avsedd för silkesmaskor, och betingar sv. kr. 2:40 plus porto; enkelnål 1:25 plus porto. Bruksanvisning lämnas varje köpare. Inom Skandinavien och Finland erhålles apparaten genom att tillskriva generalagenten: SKANDIA, avdeln. A., Box 110, Stockholm 1. Agenter och återförsäljare antagas.

PIX-pojken på äventyr.

För gammal och ung från öst till väst
PIX är bra — ja — PIX är bäst.

